

εθνικιστική

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 2013

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 274

ΤΙΜΗ €1

ΤΙΜΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €2

ΟΧΙ ΣΤΟΝ
ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ
ΝΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ
MİLLİYETÇİLİĞE
HAYIR
YENİDEN
BİRLEŞMEYE
EVET

ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΥΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ

Το Ε/Κ και το Τ/Κ εργατικό κίνημα μπορεί να σπάσει τα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα

**Μνημόνιο
vs ανάπτυξη**

Σελίδα 6-7

**Η διερευνητική
επιτροπή
απάτης**

Σελίδα 3

**Χιλή: Μια μέρα
άγριας θλίψης**

Σελίδα 9

**Υπάρχει
συμφωνία στον
ορίζοντα;**

Σελίδα 8

Επιτακτική σήμερα η λύση

Το 2003 με την εξέγερση των Τουρκοκυπρίων ενάντια στον Ντενκτάς και το άνοιγμα των οδοφραγμάτων που επακολούθησε, έφερε τις δύο κοινότητες κοντά όσο ποτέ προηγουμένα, όπως κοντά έφερε και τη λύση του Κυπριακού, μετά από δεκαετίες αποξένωσης των δύο κοινοτήτων που επέβαλαν οι δικαιοδικές συγκρούσεις του '63 και τα συρματοπλέγματα του πολέμου το '74.

Στο δημοψήφισμα που ακολούθησε τον Απρίλη του 2004 οι Τουρκοκύπριοι με την ενθάρρυνση και της Τουρκίας του Ερντογάν και με τον Ντενκτάς περιθωριοποιημένο, ψήφισαν συντριπτικά υπέρ της λύσης, με όραμα την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα σε μια επανενωμένη Κύπρο. Ταυτόχρονα, αυτό σηματοδοτούσε την απαγκίστρωσή τους από τα πλοκάμια της Τουρκίας και την απομόνωση που τους επιβλήθηκε με ό,τι αυτό σήμαινε σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους, εξαιτίας της διαχρονικά άτεγκτης και στείρας πολιτικής του Ντενκτάς απέναντι στη λύση.

Την ίδια ώρα που οι μάζες των Τ/κυπρίων εξεγείρονταν ενάντια στον Ντενκτάς, στον Νότο οι μάζες της Αριστεράς καλούσαν να διώξουν τον Συναγερμό και τον Κληρίδη από την προεδρία, αντικαθιστώντας τον με έναν από τους πιο ακραιφνείς εθνικιστές και υπέρ της διχοτόμησης πολιτικό, τον Τ. Παπαδόπουλο. Το τι ακολούθησε στο δημοψήφισμα του 2004 μόνο ως κωμικοτραγικό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί.

Μέσα σε συνθήκες ανάπτυξης για την οικονομία του Νότου και ραγδαίας αύξησης του βιοτικού επιπέδου δεν ήταν δύσκολο για τον Τάσσο και τους παρατρεχάμενους του να πετύχουν το ΟΧΙ ενάντια στη λύση, τότε με κροκοδείλια δάκρυα για την Κυπριακή Δημοκρατία που «θα υποβαθμιζόταν σε κοινότητα» και τότε με απειλές ή κινδυνολογίες για το βιοτικό επίπεδο των Ε/κυπρίων που «κινδύνευε» μέσα από μια λύση. Ένα όχι που έγινε συντριπτικό λόγω της ατομίας τότε της ηγεσίας της Αριστεράς να συγκρουστεί με τον Τάσσο, να καταγγείλει τις μεθοδεύσεις του και όλα όσα τότε συναποτέλεσαν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα των ημερών. Αντί της σύγκρουσης και της εξόδου από το κυβερνητικό σχήμα του Τάσσου και της μάχης για τη λύση-επανάσταση, η ηγεσία τότε του ΑΚΕΛ επέλεξε την ασφάλεια της συμμετοχής στην κυβέρνηση με όλες τις κωμικές παλινωδίες από το ΝΑΙ της Παρασκευής στο ΟΧΙ του Σαββάτου που θα τσιμεντώσει το ΝΑΙ.

Ακολούθησαν 4 χρόνια στείρα στο Κυπριακό παρά την ύπαρξη του Ταλάτ στην προεδρία των Τ/κυπρίων και παρά τη δεδηλωμένη θέληση της Τουρκίας για λύση, με τον Τάσσο να κωλυσιεργεί και να προτάσσει όλο και νέα εμπόδια στο να ξεκινήσουν καν οι συνομιλίες. Το «όχι σε ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες» έγινε το σλόγκαν της περιόδου. Μέχρι που οι μάζες της Αριστεράς, συνειδητοποιώντας τα παιχνίδια του Τάσσου για ροκάνισμα του χρόνου, επέβαλαν στην ηγεσία του κόμματος να διεκδικήσει με τον Χριστόφια τις προεδρικές του 2008

Η άνοδος του Χριστόφια στην προεδρία συνοδεύτηκε με το άνοιγμα της Λήδρας που έκαμε ακόμα μεγαλύτερη την ελπίδα ότι και με τον Ταλάτ στην ηγεσία των Τ/κυπρίων είναι θέμα χρόνου η λύση του Κυπριακού. Αντί όμως της επιδίωξης για συζήτηση εκείνων των δύο-τριών σημείων που η ίδια η συνδιάσκεψη του κόμματος ζητούσε τη βελτίωσή τους πριν από το δημοψήφισμα του 2004 και που θα καθιστούσε τη λύση εφικτή μέσα σε 2-3 μέρες ή άντε το πολύ βδομάδες, βλέπουμε να προτάσσεται η απαίτηση όπως οι συνομιλίες ξεκινήσουν από μηδενική βάση και

ΚΥΠΡΙΑΚΟ 2003-2013

το «όχι σε ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες» να κάνει ξανά την εμφάνισή του. Στην πορεία βλέπουμε να δαιμονοποιείται και το ίδιο το σχέδιο Ανάν και όσοι τάχτηκαν τότε υπέρ της ψήφισής του.

Οι συνομιλίες με τον Ταλάτ γίνονται ατέρμονες και η δυναμική της πρώτης περιόδου του Χριστόφια στην προεδρία εξανεμίζεται, μέσα στους λαβύρινθους της προσπάθειας για να κρατηθεί η συνεργασία με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ, με όλες τις αβαρίες που αυτό συνεπαγόταν για την τύχη του Κυπριακού. Είναι η περίοδος που ο κάθε πολίτης υποστηρικτής της λύσης απογοητεύεται

για άλλη μια φορά, με έντονο το ερωτηματικό να πλανάται κατά πόσο το ζητούμενο από τον Χριστόφια ήταν η λύση του Κυπριακού με βάση όλη εκείνη τη στήριξη που του έδιναν οι μάζες την πρώτη περίοδο της προεδρίας του και τη δυναμική που αναπτύχθηκε ή η διατήρηση της συγκυβέρνησης με το ΔΗΚΟ (η ΕΔΕΚ αποχώρησε προτού κλείσει χρόνος) και η προοπτική μιας αμφίβουλης συνεργασίας για μια δεύτερη πενταετία.

Ήταν η περίοδος όπου η παγκόσμια κρίση του 2008 και οι επιπτώσεις της στην Κύπρο, αντιμετωπιζόνταν επιδερμικά και επιπόλαια σαν κάτι το παροδικό που δεν θα άφηνε εμφανή τα σημάδια του στην κυπριακή οικονομία και στους μακρόχρονους σχεδιασμούς. Όμως η ιστορία όπως και οι μάζες δείχνουν τεράστια υπομονή, αλλά εξαντλώντας τα όρια τους μετατρέπονται σε τιμωρούς. Το βάθεμα της κρίσης του κυπριακού καπιταλισμού τα χρόνια που ακολούθησαν και με το ατύχημα στο Μαρί να μεσολαβεί, μαζί και με τους ανεπαρκείς χειρισμούς από την Κυβέρνηση οδήγησαν σε ραγδαία φθορά του Χριστόφια. Οι όποιοι σχεδιασμοί του Χριστόφια για δεύτερη πενταετία μετατράπηκαν σε ουτοπικό όνειρο και η άνοδος του Αναστασιάδη στην προεδρία φάνταζε πλέον ως αναπόφευκτη.

Η αποτυχία για λύση έφερε την απογοήτευση στις μάζες, η οποία εκδηλώθηκε σε πρώτη φάση μέσα στους Τ/κύπριους με την ήττα του Ταλάτ στις προεδρικές του 2010 και κατ' επέκταση μέσα στους Ε/κύπριους το 2013. Μια ακόμα ιστορική ευκαιρία για τη λύση χάθηκε όταν και στις δύο κοινότητες ηγούνταν αριστεροί πρόεδροι, οι πιο φυσικοί δυναμικοί εκπρόσωποι για τη λύση.

Ο Αναστασιάδης ανέβηκε στην προεδρία σε μια πραγματικά δύσκολη συγκυρία για την οικονομία υποσχόμενος να φέρει την Άνοιξη. Με την απόφασή του για κούρεμα των καταθέσεων έδωσε το τελειωτικό κτύπημα στην οικονομία που βρισκόταν στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Είναι δε πολύ αμφίβολο αν ο τραπεζικός τομέας θα μπο-

ρέσει να σταθεί στα πόδια του στο προβλεπτό μέλλον των επόμενων 2-3 χρόνων και μαζί του η ίδια η οικονομία, εκτός και αν κάτι το συνταρακτικό συμβεί στην πορεία.

Με την οικονομία να είναι πλήρως υποθηκευμένη στην Τρόικα και στις επιταγές των μνημονίων λιτότητας, αυτό που θα μπορούσε πολιτικά να αλλάξει δραστικά τους όρους και στην οικονομία θα ήταν μια λύση του Κυπριακού. Με αυτή την έννοια μια λύση σήμερα αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τα συμφέροντα και των δύο κοινοτήτων, βγάζοντάς τες από τον φαύλο κύκλο των μνημονίων που επιβλήθηκαν από την Τρόικα και την Τουρκία, αντίστοιχα.

Μια λύση μέσα στις σημερινές συνθήκες θα μπορούσε να αποτελέσει τον καταλύτη για ανάκαμψη (επανεκκίνηση) της οικονομίας και να δώσει μια άλλη ελπιδοφόρα προοπτική για τον κόσμο που σήμερα διαβίει μέσα στο καταθλιπτικό τοπίο μιας παραλυμένης και ουσιαστικά χρεοκοπημένης οικονομίας. Η προοπτική της ανοικοδόμησης και των επενδύσεων που θα ελκύσει μια Κύπρος με τα γεωγραφικά της πλεονεκτήματα και με λυμένο το πολιτικό της πρόβλημα, το άνοιγμα των συνόρων και των λιμανιών της Τουρκίας των 80 εκατομμυρίων με ραγδαία ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, με την ανάπτυξη των οικοδομών, του τουρισμού και του εμπορίου που θα επακολουθήσει, μαζί και με την πραγματική δυνατότητα για αξιοποίηση του υποθαλάσσιου φυσικού πλούτου, θα μπορούσε να βάλει την Κύπρο ολόκληρη σε μια νέα τροχιά ανάπτυξης και να τη μετατρέψει σε πραγματικό περιφερειακό κόμβο.

Ο Αναστασιάδης πέτυχε με τις αποφάσεις του Μαρτίου να περιθωριοποιήσει τον εαυτό του σε απλό υπηρέτη της Τρόικας και να βάλει την οικονομία στο γύψο. Μπορεί με βάση τις παραδόσεις που έκτισε την περίοδο του δημοψηφίσματος να λειτουργήσει σαν ο ηγέτης πλέον για τη λύση βάζοντας την Κύπρο σε μια νέα τροχιά ή θα μείνει και αυτός δέσμιος των βαριδίων του ΔΗΚΟ και άλλων εθνικιστών σε μίαν αμφίβουλη διάρκειας συγκυβέρνηση μέσα στις σημερινές συνθήκες βαθιάς κρίσης; Τα πρώτα του βήματα στο Κυπριακό (διορισμός αντιπροσώπου στις συνομιλίες, η πρόταξη για ακόμα μια φορά του ζητήματος της Αμμοχώστου και καλή δήθεν προετοιμασία των συνομιλιών και μετά έναρξή τους) καθόλου δεν τον κολακεύουν και αν δεν είναι απλά τακτικισμοί τότε μιλάμε ότι κινείται καθαρά στον δρόμο της πεπατημένης των απορριπτικών προκατόχων του.

Ανεξάρτητα, όμως, από τους σχεδιασμούς του Αναστασιάδη, η λύση του Κυπριακού πρέπει να αποτελεί αιχμή του δόρατος για την Αριστερά και το πρόγραμμά της για έξοδο της κοινωνίας και της οικονομίας από το σημερινό τέλμα. Αν για κάτι ελέγχεται απόλυτα ο Χριστόφιας, επειδή ήταν μέσα στις δυνατότητές του, είναι η μη λύση του Κυπριακού. Η Αριστερά σήμερα κάτω από τα νέα δεδομένα μπορεί και έχει την ευκαιρία να δώσει με αποφασιστικότητα και ειλικρίνεια τη μάχη της λύσης και να αντιστρέψει το αρνητικό κλίμα που δημιούργησε με τις αποφάσεις του 2004 και τις παλινωδίες της διακυβέρνησης Χριστόφια.

Σε αντίθεση με την εποχή του Τάσσου, σήμερα οι μάζες των Ε/κυπρίων είναι πολύ πιο έτοιμες να κατανοήσουν τα οφέλη και τις δυνατότητες που ανοίγονται μέσα από μια λύση, φτάνει με θάρρος και αποφασιστικότητα να τους εξηγηθεί πειστικά ότι η λύση εκ των πραγμάτων θα είναι προς όφελος και των δύο κοινοτήτων.

σοσιαλιστική
ΕΚΦΡΑΣΗ

Συγκάλυψη του συστήματος

Αν δεν ήταν εφιαλτικό θα ήταν πραγματικά αστείο. Οι «ειδικοί» επί της πολιτικής και της οικονομίας που ανέλαβαν να «σώσουν» την κοινωνία από τη λαίλαπα της οικονομικής κρίσης, αλλά και αστοί οικονομολόγοι και λογής-λογής αναλυτές, άλλοι επειδή συνειδητά εξυπηρετούν τα καπιταλιστικά συμφέροντα και άλλοι από ανικανότητα, προσπαθούν να πείσουν τον κόσμο ότι για το κατόντημα της οικονομίας ευθύνεται οτιδήποτε άλλο, εκτός από το ίδιο το συγκεκριμένο οικονομικό σύστημα. Το τι ακούεται και γράφεται την τελευταία περίοδο θα μπορούσε να αποτελέσει ιστορία παραμυθιών για παιδιά προδημοτικής εκπαίδευσης, αν δεν αφορούσε κάτι πολύ πιο σοβαρό όπως είναι η διαβίωση και η ύπαρξη της ίδιας της ανθρώπινης κοινωνίας.

Είναι οι ίδιοι που όλη την προηγούμενη περίοδο της οικονομικής «άνθησης», της χρηματιστηριακής απάτης και της φούσκας των ακινήτων, κορόιδευαν τη μαρξιστική ανάλυση και διαβεβαίωναν ότι οι κρίσεις του καπιταλισμού έχουν καταργηθεί, η μαζική ανεργία ανήκει στο παρελθόν και ότι η οικονομία της αγοράς είναι το αιώνιο μέλλον της ανθρωπότητας. Είναι οι ίδιοι που έκαναν πάρτι με τις φούσκες εν μέσω βεγγαλικών, και όταν τα βεγγαλικά έσπασαν τις φούσκες, τούς έφταιξαν αυτοί που δεν πήγαν στο πάρτι.

Τώρα προσπαθούν να τα φορτώσουν όλα στο σπάταλο κράτος (που οι ίδιοι δημιούργησαν), στα δανειζόμενα νοικοκυριά, σε κάποιους θεσμούς που δεν λειτούργησαν σωστά, άντε και σε πεντέξι τραπεζίτες. Μας λεν δηλαδή ότι αυτά δεν είναι απλώς τα συμπτώματα της κρίσης, αλλά τα αίτια της κρίσης. Γι' αυτό και οι λύσεις που προτείνουν (μείωση δημόσιων δαπανών-ιδιωτικοποιήσεις, συρρίκνωση εργατικού εισοδήματος, κατάργηση δικαιωμάτων) όχι μόνο δεν οδηγούν στην περιβόητη «επανεκκίνηση» της οικονομίας, αλλά επιδεινώνουν περαιτέρω την ανεργία, τη μιζέρια και την εξαθλίωση της κοινωνίας.

Υπάρχει όμως και μια εξίσου επικίνδυνη προσέγγιση που ενώ αυτοπαρουσιάζεται ως προοδευτική, κινείται και αυτή στο πλαίσιο της διαχείρισης του συστήματος και όχι στην ανατροπή του: Φταίει το «πολιτικό σύστημα» (εννοώντας τα πολιτικά κόμματα, τη Βουλή και άλλους πολιτειακούς και κρατικούς θεσμούς) που πρέπει να φτιαχτεί, να βρεθούν κάποιιοι «άμεμπτοι» που θα λαμβάνουν σωστές αποφάσεις κ.λπ. Αυτό θα ήταν κάποια λύση, αν δεν παρουσίαζε ένα θεμελιώδες πρόβλημα: Το λεγόμενο πολιτικό σύστημα δεν υπάρχει στο κενό. Εδράζεται σ' ένα οικονομικό και κοινωνικό σύστημα που έχει ως μοναδική επιδίωξη την αύξηση του ποσοστού του κεφαλαιακού κέρδους με κάθε τρόπο (είτε μέσα από την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, είτε με την καταστροφή τους όταν η πρώτη οδός είναι «ασύμφορη» -αυτό που συμβαίνει με τη σημερινή παγκόσμια κρίση).

Επομένως, είναι οι νόμοι της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς που καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας του πολιτικού συστήματος και των θεσμών του. Τα φαινόμενα σήψης και διαπλοκής στο πολιτικό σύστημα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αν δεν αναζητηθούν τα αίτια στα θεμέλια του ίδιου του διεφθαρμένου και εκφυλισμένου καπιταλιστικού οικονομικού συστήματος.

Η εργολαβική συγκάλυψη και στήριξη ενός βάρβαρου συστήματος που καταρρέει είναι το ίδιο ένοχη για τα δεινά που αυτό επισωρεύει σε εκατομμύρια εργαζόμενους, σε έναν κατά τα άλλα ελεύθερο και ανεπτυγμένο κόσμο.

Γ. Κ.

Η διερευνητική επιτροπή απάτης

Σε μεγάλο σκάνδαλο εξελίχθηκε η Διερευνητική Επιτροπή... για διερεύνηση των σκανδάλων της οικονομίας και των λόγων που οδήγησαν στην οικονομική κρίση.

Θα είναι από τις πολύ κωμικές καταγραφές ιστορικών γεγονότων, αν ποτέ φυσικά ασχοληθεί η ιστορία με την επιτροπή Πική.

Τρεις Κύπριοι νομικοί πήραν την ευθύνη να αποδώσουν οικονομικές ευθύνες για μια κρίση που, ξεκινώντας από την Αμερική και την κατάρρευση του τραπεζικού κολοσσού Lehman Brothers στις 15 Οκτωβρίου του 2008, έγινε παγκόσμια από την επόμενη μέρα.

Και απείλησε να καταβροχθίσει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα μέσα σε 14 μέρες. Ανατρέποντας τους σχεδιασμούς των οικονομικών επιτελείων παγκόσμια, γελοιοποιώντας οικονομικές θεωρίες που είχαν γίνει τα ιερά ευαγγέλια της οικονομικής ανάπτυξης των τελευταίων δεκαετιών... εισάγοντας την ανθρωπότητα από μian εποχή σε μian άλλη μέσα σε λίγες μέρες.

Ακόμα και ο κ. Όλι Ρεν έδωσε μian άλλη διάσταση από αυτή που έχει καθοριστεί σαν ο στόχος της Διερευνητικής: «Τα προβλήματα της Κύπρου συσσωρεύτηκαν εδώ και πολλά χρόνια. Στην καρδιά τους βρίσκεται ένας υπερμεγέθης τραπεζικός τομέας ο οποίος άνησε ελκύοντας ξένες καταθέσεις με πολύ ευνοϊκούς όρους... Ήταν τα προβλήματα σ' αυτές τις τράπεζες που προκάλεσαν τα προβλήματα στα δημόσια οικονομικά και την οικονομική ύφεση στην Κύπρο, και όχι το αντίθετο».

Η όλη ιστορία θα ήταν μόνο για γέλια αν οι στόχοι της Επιτροπής δεν φανερώνονταν από τόσο ενωρίς, με τόσο καθαρό τρόπο: Ο Χριστόφιας και μέσω εκείνου η Αριστερά, έπρεπε να διαπομπευθούν και να φορτωθούν όσο περισσότερες ευθύνες μπορούσε.

Θα ήταν μεγάλη επιτυχία, με ένα συμπάρο δυο τρυγόνια, να αποδοθούν όλες οι ευθύνες στην «κομμουνιστική» διακυβέρνηση και να απαλλαχθεί το οικονομικό σύστημα, ο καπιταλισμός, από κάθε ευθύνη, έστω και αν χρειαζόταν να θυσιαστούν κανένα δυο τραπεζίτες - ειδικά αν ήταν από αυτούς που επέλεξε ο Χριστόφιας.

Ήταν τόση η λύσσα του κυρίου Πική μπροστά στον Χριστόφια που δεν μπορούσε να κρυφτεί με τίποτε. Δεν του επέτρεψε καν τα πιο απλά, όπως μας διαφώτισαν και κάποιοι από τους πιο έγκυρους από το οπλοστάσιο της δεξιάς - ένας από αυτούς και ο πρώην γενικός εισαγγελέας Αλέκος Μαρκιδης. Όπως το να διαβάσει τη γραπτή δήλωσή του, πράγμα που είχε επιτραπεί σε άλλους στην ίδια Επιτροπή.

Το «ρεσιτάλ» της Διερευνητικής δεν τελειώνει εδώ. Λίγες μέρες μετά την κατάθεση Χριστόφια, πήγε για κατάθεση και ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης. Ο οποίος είχε δηλώσει με αρκετό στόμφο, μετά το σκάνδαλο με τη μεταφορά εκατομμυρίων από την οικογένειά του στο εξωτερικό λίγες μέρες πριν το κούρεμα των καταθέσεων, ότι καλούσε την Επιτροπή να ξεκινήσει το διερευνητικό της έργο από τον ίδιο. Αλλά αυτό, σύμφωνα με τον κύριο Πική, ήταν τελικά εκτός των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής. Το μόνο δηλαδή πράγμα για το

οποίο θα μπορούσε να έχει λόγο η Επιτροπή, στην ανεύρεση ενόχων σκανδάλων, παρανομιών κ.λπ., ο κύριος Πικής το θεώρησε εκτός των αρμοδιοτήτων της.

Στα σίγουρα κύριοι έχει ευθύνες η διακυβέρνηση Χριστόφια. Αλλά από την ακριβώς αντίθετη πλευρά από αυτήν που προσπαθείτε να παρουσιάζετε. Έχει ευθύνες διότι ήταν εντελώς απροετοίμαστος απέναντι στην κρίση του συστήματός σας. Διότι άφησε τον κόσμο της Αριστεράς, αλλά και γενικότερα τους εργαζόμενους, να έχουν ψευδαισθήσεις ότι μπορούσε να ελπίζουν σε μian αξιοπρεπή ζωή κάτω από το σύστημά σας. Διότι δεν προσπάθησε έστω να βάλει κάποιο έλεγχο στη λειτουργία των τραπεζών σας. Διότι, ακόμα και με την ευκαιρία του Μαρί, δεν σας κινήγησε. Ξεκινώντας από την απίστευτη ανικανότητα και εκφυλισμό στο Υπουργείο Άμυνας, δεν προσπάθησε καν να βάλει κάποιους μηχανισμούς ελέγχου των διευθυντών σας, που ανεξέλεγκτοι από το κοινωνικό σύνολο δρουν σαν μικροί φεουδάρχες και... ελέγχονται μόνο από αυτούς που έχουν οικονομική εξουσία και τους τρόπους να έχουν πρόσβαση σε αυτούς.

Σ.Β.

Θα ήταν μεγάλη επιτυχία, με ένα συμπάρο δυο τρυγόνια, να αποδοθούν όλες οι ευθύνες στην «κομμουνιστική» διακυβέρνηση και να απαλλαχθεί το οικονομικό σύστημα, ο καπιταλισμός, από κάθε ευθύνη, έστω και αν χρειαζόταν να θυσιαστούν κανένα δυο τραπεζίτες.

ΣΥΡΙΑ 'Όχι στην ιμπεριαλιστική επέμβαση

Τα σενάρια για στρατιωτική επέμβαση στη Συρία, που τόσο εντατικοποιήθηκαν τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου, υπογράμμισαν την ολοένα και αυξανόμενη αποσταθεροποίηση της παγκόσμιας κατάστασης. Ο «πόλεμος ενάντια στην τρομοκρατία» σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, δημιουργούν συνεχώς καινούργιες εστίες «τρομοκρατίας», τις οποίες οι ΗΠΑ μπορούν ολοένα και λιγότερο να ελέγξουν. Τα αδιέξοδα αυτών που μέχρι πρόσφατα φαινόταν να ελέγχουν το παγκόσμιο παιχνίδι είναι τεράστια.

Η Υπερδύναμη που διά στόματος πατέρα Μπους δήλωνε μετά τη σαρωτική νίκη τους στον ολιγοήμερο πόλεμο στον Κόλπο το 1991, πως «ό,τι λέμε ισχύει», σήμερα φαίνεται καθηλωμένη από την πολυπλοκότητα που η βαρβαρότητα της πολιτικής της δημιούργησε, και από ένα αμερικάνικο και ευρωπαϊκό κοινό πολύ πιο δύσπιστο στις προθέσεις και τα κίνητρα της αμερικάνικης εξωτερικής πολιτικής.

Τα αδιέξοδα της σταυροφορίας ενάντια στο Αφγανιστάν και το Ιράκ, που τότε μάζεψαν διεθνή υποστήριξη τα κατασκευασμένα κίνητρά τους για εξουδετέρωση των όπλων μαζικής καταστροφής στο Ιράκ, μέσα σε ένα φόντο που το αμερικανικό όνειρο έχει δεχτεί καίρια πλήγματα από την οικονομική κρίση, αλλάζουν τις αντιλήψεις με γρήγορους ρυθμούς.

Η τοποθέτηση από τον Ομπάμα της κόκκινης γραμμής, που παραλίγο να δώσει την αφορμή για τον πόλεμο, ότι η χρήση χημικών δεν θα γίνει ανεκτή, ακούστηκε σαν μακάβριο ανέκδοτο από τη συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων αυτού του πλανήτη. Από τις ατομικές βόμβες στη Χιροσίμα και τη Ναγκασάκι, μέχρι τα πολλά εκατομμύρια νεκρούς στην Κορέα και το Βιετνάμ από τη χρήση χημικών, το απεμπλουτισμένο ουράνιο στη Σερβία, το Ιράκ, για να παραθέσουμε μόνο

μάχονται το συριακό καθεστώς- που είναι συνδεδεμένες ή φιλικά προσκείμενες προς την Αλ Κάιντα, με στόχο την... «πάταξη» της τρομοκρατίας. Ο Πούτιν φαίνεται προς το παρόν να είναι ο μεγάλος κερδισμένος στο σκηνικό που έχει στηθεί. Έκανε κινήσεις πολύ μεγαλύτερες από το ανάστημα της σημερινής Ρωσίας, αλλά του βγήκαν. Φάνηκε να είναι παίκτης ισάξιος, ή περίπου ισάξιος των ΗΠΑ στη διεθνή σκακιέρα και να είναι αυτός που «έδωσε στην ειρήνη μια ευκαιρία».

Όμως αυτό που απέτρεψε τον πόλεμο, προς το παρόν τουλάχιστον, δεν είναι η «αποφασιστικότητα» Πούτιν και οι διαταγμοί των Αμερικανών μπροστά της. Είναι η πολυπλοκότητα της κατάστασης στη σημερινή Μέση Ανατολή, από τη Γάζα και τον Λίβανο, μέχρι το Ιράν -για να μην αναφερθούμε σε ολόκληρο τον Αραβικό κόσμο

Δεν σημαίνει ότι η προοπτική του πολέμου είναι εκτός ατζέντας. Κάθε άλλο. Ολόκληρη η περιοχή όπως και ο κόσμος ολόκληρος βρίσκονται μπροστά στο φάσμα των πολέμων όσο ποτέ προηγουμένως από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η οικονομική κρίση θα δημιουργεί τις συνθήκες όπου αυτό που φαίνεται σήμερα παράλογο θα είναι η κατάληξη, σε έναν κόσμο που η πτώση ενός ολόκληρου κοινωνικού συστήματος θα αναδεικνύει ολοένα και περισσότερο τα πιο βάρβαρα χαρακτηριστικά του.

Ωστόσο, μαζί με την προοπτική των πολέμων που θα διευρύνεται ολοένα και περισσότερο, θα διευρύνονται και οι δυνατότητες συνειδητής παρέμβασης των ανθρώπων. Παρέμβασης που θα έχει τη δυνατότητα να αλλάξει, να ανατρέψει τις αποφάσεις και σχεδιασμούς των κεντρικών επιτελείων του κεφαλαίου.

Το καθεστώς Ασαντ βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα στο ξέσπασμα της Αραβικής Άνοιξης. Κόσμος κινητοποιήθηκε διεκδικώντας καλύτερους όρους ζωής. Από τα αρχικά στάδια, όμως, η κινητοποίηση που υπήρξε απήχθη από δυνάμεις ξένες προς τις διεκδικήσεις των κινητοποιημένων μαζών. Το καθεστώς του Ασαντ, όπως και αυτό του Καντάφι στη Λιβύη, ήταν από χρόνια στο στόχαστρο των Δυτικών που βρήκαν την ευκαιρία να επέμβουν. Και το έκαναν, από την πλευρά των «εξεγερμένων», σε αντίθεση με άλλες περιπτώσεις, όπως της Σαουδικής Αραβίας και του Κατάρ, όπου η στήριξή τους

ήταν στα καθεστώτα, τα πιο καθυστερημένα της περιοχής. Η Αραβική Άνοιξη, αυτό το τεράστιο γεγονός για την περιοχή αλλά και τον κόσμο ολόκληρο, βρήκε την πιο ένθερμη στήριξη, αναπτέρωσε τις ελπίδες δισεκατομμυρίων απλών ανθρώπων του πλανήτη. Το ίδιο και οι συριακές κινητοποιήσεις στα πρώτα τους στάδια όπου δεν μπορούσαν παρά να έχουν την ολόψυχη στήριξη του εργατικού κινήμα-

Η κυβέρνηση νίπτει τας χείρας

Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού βολόδερνε πάνω στο ζήτημα της Συρίας μέχρι που η απόφαση της βρετανικής Βουλής, που έκοψε τη φόρα στη βρετανική κυβέρνηση, την έβγαλε από τη δύσκολη θέση.

Η απόφαση των Βρετανών για μη συμμετοχή σ' έναν ενδεχόμενο πόλεμο έδωσε την ευκαιρία στην κυπριακή κυβέρνηση να διαφημίσει τη μη εμπλοκή της Κύπρου, τοποθέτηση που θα φαινόταν αστεία αν απόφαση της βρετανικής Βουλής ήταν διαφορετική. Παρόλα αυτά, η κυπριακή κυβέρνηση μέχρι την τελευταία στιγμή, ακολουθώντας πιστά τους «συμμάχους» της, διαλαλούσε ότι ήταν πεπεισμένη ότι ο Ασαντ είχε χρησιμοποιήσει χημικά και άρα πρέπει να τιμωρηθεί. Αργότερα βέβαια, όταν οι στρατηγοί του πολέμου αναδιπλώθηκαν, βολεύτηκε στη θέση ότι η Κύπρος αποτελεί παράγοντα σταθερότητας στην περιοχή και άρα... δεν αναμιγνύεται σε τέτοιου είδους βαρβαρότητες. Τρομοκρατημένοι από μια πιθανή πραγματική ανάφλεξη στην περιοχή, που θα χαντάκωνε ακόμα περισσότερο την ήδη πολύ κακή οικονομική κατάσταση, «ένιψαν τας χείρας τους» μπροστά στο έγκλημα που συντελείται και τις εγκληματικές προθέσεις των ιμπεριαλιστών. Υπενθυμίζοντας σε όλους τα κριτήρια πάνω στα οποία τα καπιταλιστικά κράτη στηρίζονται, τι λαμβάνουν υπόψη στη χάραξη της εξωτερικής τους πολιτικής.

Κατά τα άλλα συνεχίζεται... η ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης για τη «βάρβαρη τουρκική κατοχή και τα δίκαια του λαού μας» που ουδέποτε θα απεμπολήσουμε μέχρι... το δίκαιο να επικρατήσει.

Η εποχή της κρίσης που ζούμε θα υπογραμμίζει ολοένα και πιο έντονα το ψέμα, την υποκρισία και την απόλυτη παρακμή της πολιτικής πρακτικής αυτών που είναι ταγμένοι να στηρίζουν το σύστημα μέχρι τέλους.

κάποια από τα πιο γνωστά, κατατάσσουν τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, τον τοποτηρητή αυτών των συμφερόντων του παγκόσμιου καπιταλισμού, σαν τον αριθμό ένα εχθρό της ανθρωπότητας και του σύγχρονου πολιτισμού.

Σαν μακάβριο ανέκδοτο φαίνεται επίσης και η σημερινή προσπάθεια για στήριξη των οργανώσεων Αλ Νούστρα, Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας, Ταξιαρχίες Αχραρ αλ σχαμ -οργανώσεις που αποτελούν τις κύριες δυνάμεις που αντι-

που σε μεγάλο βαθμό θα εμπλεκόταν στο απρόβλεπτο σκηνικό που θα δημιουργούσε μια ιμπεριαλιστική επέμβαση στη Συρία. Η πολυπλοκότητα της κατάστασης, συνδυασμένη με ένα δυτικό κόσμο με διαφορετική συνείδηση. Δεν είναι η έλλειψη προτάσεων τύπου Πούτιν που έκανε τους προηγούμενους πολέμους στο Αφγανιστάν και το Ιράκ αναπόφευκτους. Είναι το σημαντικό διαφορετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο κτίστηκαν οι όροι που τους έκαναν αναπόφευκτους.

τος κάθε χώρας. Το ίδιο ξεκάθαρα όμως που η στήριξή μας δίνεται στις διεκδικήσεις των κινητοποιήσεων, του αναπόσπαστου αυτού μέρους της Αραβικής Άνοιξης, ταυτόχρονα με τον ίδιο ξεκάθαρο τρόπο είμαστε αντίπαλοι κάθε ξένης, ιμπεριαλιστικής επέμβασης στη χώρα. Το σταμάτημα της ιμπεριαλιστικής στρατιωτικής μηχανής είναι ο μόνος τρόπος για τις μάζες να ξαναβρούν τον δρόμο της διεκδίκησης των δικών τους δικαιών.

Τα αδιέξοδα στην Ευρωζώνη και το ευρωπαϊκό κίνημα

Η ανεργία στην Ευρωζώνη κτυπά ρεκόρ. Η νότια Ευρώπη που κτυπήθηκε πρώτη από την κατάρρευση του 2008 καταγράφει τα πιο ψηλά ποσοστά. Στην κορυφή η Ελλάδα με πάνω από 27% και πάνω από 62% μεταξύ των νέων. Η φράση χαμένη γενιά αποδίδει με ρεαλιστικό τρόπο την κοινωνική αποσύνθεση, την ίδια στιγμή που οι προβλέψεις για συρρίκνωση της οικονομίας αυτό τον χρόνο κατά 4,2% θα την κάνουν ακόμα πιο αδιαμφισβήτητη.

Τα αποτελέσματα των μνημονίων εντοπίζονται σε όλα τα επίπεδα. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013 το χρέος της χώρας ήταν λίγο πάνω από 350 δις ευρώ, σχεδόν τα διπλασία από το 180 δις που ήταν με το ξεκίνημα των μέτρων λιτότητας.

Η εικόνα είναι παρόμοια σε μια σειρά ευρωπαϊκές χώρες. Στην Ισπανία η ανεργία βρίσκεται στο 27% και 57% μεταξύ των νέων, στην Πορτογαλία 18% και 43%, στην Κύπρο στο 17% και γύρω στο 35% μεταξύ των νέων, και στην Ιταλία πάνω από 12% με πάνω από 40% στους νέους.

Και το ζήτημα δεν αφορά πια μόνο τον ευρωπαϊκό νότο. Η Σουηδία που γνώρισε μαζικές διαμαρτυρίες νέων σε προάστιά της μέσα στο καλοκαίρι, είδε την ανεργία μεταξύ των νέων της να φτάνει το 25% περίπου. Στη Γαλλία η ανεργία είναι στο 11% με αυτή μεταξύ των νέων να φτάνει το 27%, ενώ η οικονομία βρίσκεται και επίσημα σε ύφεση μετά από δυο διαδοχικά τρίμηνα αρνητικής ανάπτυξης.

Όλοι οι επίσημοι αριθμοί σε σχέση με την ανεργία υποτιμούν το μέγεθός της διότι σε αυτούς δεν συμπεριλαμβάνονται όσοι απογοητεύονται και σταματούν να παρουσιάζονται στα γραφεία ανεργίας.

Οι προβλέψεις όλες, χωρίς εξαίρεση, δείχνουν επιδείνωση όλων των στατιστικών μέχρι το τέλος του χρόνου. Δεν χρειάζονται πια αναλύσεις για να εξηγηθεί αυτό που καθημερινά επιβεβαιώνει η ίδια η ζωή. Τα μέτρα λιτότητας είναι καταστροφή τόσο για τον εργαζόμενο όσο και για την οικονομία. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις

βάζουν λουκέτο η μια πίσω από την άλλη όχι για να αντικατασταθούν από πιο αποδοτικές -η μόνη βάση δικαίωσης του ανταγωνισμού της καπιταλιστικής αγοράς- αλλά για να προσθέσουν στις ουρές των ανέργων.

Και όμως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαιτεί όπως όλες οι ευρωπαϊκές χώρες προχωρήσουν σε ακόμα σκληρότερη λιτότητα, σε ακόμα περισσότερες μειώσεις κοινωνικών παροχών. Πιο εξειδικευμένα μίλησε για Γερμανία και Γαλλία. Από την πρώτη ζήτησε όπως, μαζί με τα υπόλοιπα μέτρα, αυξήσει τους φόρους στα τρόφιμα και άλλα βασικά αγαθά «ώστε να παραμείνει μια δυνατή οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης».

Για τη Γαλλία ήταν ακόμα πιο ωμοί. Διά στόμα-

τος Μανουέλ Μπαρόζο, κάλεσαν τη γαλλική κυβέρνηση να προχωρήσει σε ουσιαστική κατάφαση των εργατικών δικαιωμάτων, να ξεκινήσει αναμόρφωση του συστήματος συντάξεων και να μειώσει σημαντικά το εργατικό κόστος μέσα στους επόμενους 18 μήνες.

Στην επιφάνεια φαίνεται ότι οι ευρωπαϊκές αρχές κινούνται ενάντια σε κάθε έννοια λογικής. Ειδικά όταν και το ίδιο το Δ.Ν.Τ. σημειώνει ότι οι επιπτώσεις της λιτότητας είναι πιο δραματικές... όταν μεγάλος αριθμός χωρών κάνουν περικοπές ταυτόχρονα.

Κάτω από την επιφάνεια όμως και το «παράλογο» των ενεργειών τους, βρίσκονται οι δραματικά περιορισμένες επιλογές τους. Και αυτή που επέλεξαν, η επιβίωση των τραπεζών σε ιδιωτικά χέρια, μπορεί να γίνει μόνο μέσα από κουρέματα καταθέσεων, κατασχέσεις και πώλησης υποθηκευμένων σπιτιών και άλλων περιουσιακών στοιχείων, επιχειρήσεων, μέσα από την πιο βάρβαρη επίθεση και στα πιο στοιχειώδη δικαιώματα των ανθρώπων. Για να παρουσιαστούν αυτές βιώσιμες ξανά, έστω και μόνο λογιστικά, έστω και αν αυτή η παρουσίαση θα είναι αποτέλεσμα καταστροφής της υπόλοιπης κοινωνίας.

Η άλλη επιλογή, αυτή της ανάπτυξης και της ευημερίας ξανά του κοινωνικού συνόλου, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο αν οι τράπεζες

περάσουν στον έλεγχο της κοινωνίας για να παίξουν τον ρόλο του στυλοβάτη της ανάκαμψης.

Το 2008 σήμανε μια νέα εποχή όπου τα περιθώρια για ενδιάμεσες λύσεις μειώνονται δραματικά κάθε μέρα που περνά. Η έλλειψη ενδιάμεσων λύσεων στην οικονομία θα αντανakλάται και στην πολιτική σκηνή ολοένα και περισσότερο. Στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα ευρωπαϊκά κινήματα αντιστέκονται ολοένα και πιο σθεναρά, πιο μαζικά, με στόχο προς το παρόν την άμβλυση της επίθεσης και τη «δικαιότερη» κατανομή των βαρών της κρίσης. Για να πεισθούν σταδιακά, μέσα από τη συνέχιση της επίθεσης από τις Ευρωπαϊκές

Επιτροπές και τους Μπαρόζο, ότι δεν υπάρχει «δικαιότερη» κατανομή βαρών όσο οι τράπεζες παραμένουν ιδιωτικές.

Το ευρωπαϊκό κίνημα βρίσκεται στην πορεία κινητοποιήσεων μέσα από τις οποίες θα βγάλει τα αναγκαία συμπεράσματα. Από τη Λισαβόνα και την απεργία στους σιδηρόδρομους την τελευταία Πέμπτη του Μάη, το πορτογαλικό κίνημα συνέχισε με την απεργία των δασκάλων μέσα στον Ιούνιο και την κινητοποίηση των εργατών της βιομηχανίας αργότερα το καλοκαίρι. Στη Μαδρίτη, επίσης, το Δουβλίνο, την Αθήνα το ευρωπαϊκό κίνημα δίνει διαδοχικές απαντήσεις στη συλλογική επίθεση της ευρωπαϊκής αστικής τάξης.

Μπροστά σε αυτή την αντίσταση αναγκάστηκαν σε επέκταση κατά δυο χρόνια του περιθωρίου

προσαρμογής των δημοσίων οικονομικών στους όρους της Τρόικας σε Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Πολωνία, Ολλανδία και Σλοβενία. Όχι όμως σε εγκατάλειψή του. Όπως ο γνωστός οικονομολόγος Γιάννης Βαρουφάκης διατύπωσε, «δεν έχουν χαλαρώσει τον κλοιό. Απλά επεκτείνουν στο μέλλον την ξέφρενη μισανθρωπία τους κάνοντας αρετή την αξιοθρήνητη αποτυχία της πολιτικής τους».

Στη Γαλλία η δημοτικότητα του Πρόεδρου Ολάντ μειώνεται και ο έλεγχός του στην αριστερή πτέρυγα της κοινοβουλευτικής του ομάδας αποδυναμώνεται. Στη Γερμανία, παρά τη νίκη της Μέρκελ, το εργατικό κίνημα βρίσκεται σε αναμονή έως ότου τελειώσουν τα παραμύθια ότι το πάγωμα των ωφελημάτων τους χρηματοδοτεί το χρέος των

χωρών του νότου.

Στην Ελλάδα, ο Σύριζα βρίσκεται μπροστά στη δυνατότητα κατάληψης της εξουσίας. Τα ζητήματα είναι τόσο καυτά που θα απαιτούν άμεσες λύσεις. Στη προοπτική ανάληψης της κυβέρνησης στην επόμενη επαναστατική κίνηση του ελληνικού κινήματος, δεν θα ήταν καθόλου έκπληξη να δούμε τον Σύριζα να στρώχεται σε άμεση ρήξη με τον ελληνικό καπιταλισμό μέσα από εθνικοποιήσεις τραπεζών και βασικών τομέων της οικονομίας, γεγονός που θα έχει αλυσιδωτές επιδράσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σωτήρης Βλάχος

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μνημόνιο vs ανάπτυξη

● « Οι πολιτικές λιτότητας για την Ελλάδα είναι συνταγές αυτοκτονίας - Joseph Stiglitz, κάτοχος βραβείου Νόμπελ και πρώην Chief Economist της Παγκόσμιας Τράπεζας.»

● « Τα μέτρα λιτότητας όταν εφαρμόζονται σε πολλές χώρες ταυτόχρονα επιδεινώνουν την ύφεση - Συμπέρασμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.»

Μετά τις ευρωπαϊκές αποφάσεις του Μαρτίου 2013, η κυπριακή οικονομία αντιμετώπιζε πλέον την πιο βαθιά ύφεση της πρόσφατης ιστορίας της. Μαζί με την παγκόσμια οικονομική κρίση, εσωτερικοί παράγοντες συνέτειναν για να καταλήξει η κυπριακή οικονομία σε μια τόσο ακραία αρνητική κατάσταση. Αυτοί συνδέονται με το μοντέλο ανάπτυξης που έχει ακολουθηθεί στην Κύπρο τις τελευταίες δεκαετίες, τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος.

Σε αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, κυριαρχεί σε όλο το πολιτικό φάσμα μια μεγάλη αμηχανία όσον αφορά τρόπους αντίδρασης. Η κυβέρνηση ακολουθεί πλήρως όλες τις πολιτικές του μνημονίου, που συμπεριλαμβάνουν και τη διάλυση του τραπεζικού συστήματος, που θα οδηγήσει σε οικονομική καταστροφή με τεράστιες κοινωνικές επιπτώσεις, οικονομική κατάρρευση και κοινωνικό αποκλεισμό μεγάλου μέρους του πληθυσμού.

Το ΑΚΕΛ, ενώ έχει δηλώσει επανειλημμένα την αντίθεσή του στις πολιτικές του μνημονίου δεν έχει καταφέρει μέχρι τώρα να διαμορφώσει μια συγκροτημένη εναλλακτική πρόταση οικονομικής και πολιτικής στρατηγικής ενάντια στις επιβολές της Τρόικα. Μια τέτοια πρόταση δεν πρέπει μόνο να αντικρούει τα μέτρα λιτότητας και την πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων, αλλά να μπορεί να είναι συγκεκριμένη και πειστική όσον αφορά στις δυνατότητες να δώσει λύσεις.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να αναγνωρίζει τους περιορισμούς, τα όρια και τις πιθανότητες επιτυχίας που μπορεί να έχει μια στρατηγική αναδιάρθρωσης και ανάκαμψης της οικονομίας, όταν αυτή περιορίζεται μέσα στα κυπριακά εθνικά πλαίσια. Μια εθνική οικονομική στρατηγική από μόνη της δεν είναι αρκετή και δεν θα έχει πιθανότητες επιτυχίας στην αντιμετώπιση της κρίσης, αν δεν συνοδεύεται και από μια πολιτική στρατηγική, που να αναζητεί συμμαχίες στην Ευρώπη για τη συν-διαμόρφωση μιας άλλης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής πορείας για την ίδια την Ευρώπη.

Οι πρώτες επιπτώσεις στην Κύπρο της παγκόσμιας κρίσης εμφανίστηκαν με έμμεσο τρόπο, με μείωση της ζήτησης από εξωτερικούς αγοραστές για εξοχικές κατοικίες, κάτι που έφερε το τέλος της έντονης ανόδου του κατασκευαστικού τομέα και της αγοράς ακινήτων στην Κύπρο. Κατά δεύτερο λόγο, η παγκόσμια και ευρωπαϊκή κρίση μείωσε την εξωτερική ζήτηση για άλλες υπηρεσίες και κυρίως τον τουρισμό. Το 2009 η κυπριακή οικονομία περνά πλέον σε ύφεση στην

οποία βρίσκεται μέχρι και σήμερα.

Η αρχική αντιμετώπιση της κρίσης από την κυβέρνηση Χριστόφια ήταν να παραχωρήσει κρατική στήριξη στους τομείς των κατασκευών και του τουρισμού. Το δημοσιονομικό έλλειμμα αυξήθηκε, όπως θα ήταν αναμενόμενο σε συνθήκες ύφεσης, αλλά όχι σε εκτός ελέγχου επίπεδα. Το πραγματικό ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο εμφανίζεται την άνοιξη του 2011 όταν ήρθαν στην επιφάνεια και άρχισαν να κάνουν τις επιπτώσεις τους αισθητές, οι επενδύσεις των κυπριακών τραπεζών σε ελληνικά ομόλογα της τάξης των 6 δις ευρώ που αντιστοιχούσαν με περίπου 70% των κεφαλαίων τους. Με το κούρεμα του δημόσιου χρέους στην Ελλάδα ήταν πια θέμα χρόνου η κατάρρευση τους.

Από εκείνο το σημείο και μετά οι εξελίξεις στην κυπριακή οικονομία ήταν πια προβλεπτές και αναμενόμενες: τα επιτόκια για τα κυπριακά κρατικά ομόλογα εκτοξεύθηκαν στα ύψη. Όταν μάλιστα έγινε γνωστή και η επιπλέον έκθεση των κυπριακών τραπεζών στην ελληνική οικονομία με καταθέσεις ύψους 12.5 δις ευρώ (70% του ΑΕΠ) και δάνεια ύψους 20 δις ευρώ (115% του ΑΕΠ),

οι «διεθνείς αγορές» και οι οικοι αξιολόγησης δεν έδιναν στο κυπριακό κράτος τη δυνατότητα στήριξης. Αναπόφευκτα, το επόμενο βήμα ήταν η προσφυγή στήριξης στους μηχανισμούς της Ε.Ε. και του Δ.Ν.Τ. και οι αποφάσεις του Eurogroup της 15ης και 25ης Μαρτίου 2013.

Το βασικό στοιχείο που χαρακτήριζε την εξέλιξη του αναπτυξιακού μοντέλου της κυπριακής οικονομίας είναι η πτωτική τάση και η μειωμένη συνεισφορά στο ΑΕΠ των παραγωγικών τομέων της κυπριακής οικονομίας: (α) γεωργικός τομέας (πρωτογενής τομέας) με συνεισφορά στο ΑΕΠ το 2012, 2,2%, (β) μεταποιητική βιομηχανία (δευτερογενής τομέας) με συνεισφορά στο ΑΕΠ το 2012, 6,0%.

Τα ποσοστά συμμετοχής των παραγωγικών τομέων στο συνολικό προϊόν της κυπριακής οικονομίας, συγκριτικά με άλλες χώρες της Ε.Ε., τοποθετούν την Κύπρο στην τελευταία θέση με σημαντική διαφορά. Αυτή η πραγματικότητα οδήγησε σε συνεχή ελλείμματα στο εμπορικό

ισοζύγιο που καλύπτονταν στα πρώτα στάδια από τον τουρισμό και από την εισροή κεφαλαίων κυρίως από χώρες εκτός Ε.Ε. (Ρωσία) πιο ύστερα.

Η κυπριακή οικονομία, στα πρώτα χρόνια μετά το 1974 και μέσα στις συγκεκριμένες συνθήκες που τότε επικράτησαν, βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στη μεταποιητική βιομηχανία, η οποία ως ποσοστό του ΑΕΠ στις αρχές της δεκαετίας του 1980 έφτασε το μέγιστό της σημείο που ήταν περίπου 18%. Έκτοτε η έλλειψη συγκροτημένης πολιτικής για την αναδιάρθρωση και αναβάθμιση του μεταποιητικού και γεωργικού τομέα σε συνδυασμό με τη δανειακή πολιτική του τραπεζικού συστήματος οδήγησαν σχεδόν νομοτελειακά στη μείωση των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και στη σταδιακή αύξηση του τουριστικού τομέα.

Και αυτού όμως του τομέα η ανάπτυξη είχε να αντιμετωπίσει συγκεκριμένα φυσικά όρια, στα οποία έχει φτάσει από τις αρχές της δεκαετίας του 2000. Είναι κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας που την στασιμότητα στον τουριστικό τομέα αναπλήρωσε ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η δυσανάλογη ανάπτυξη του οποίου οδήγησε την κυπριακή οικονομία στα τελευταία

εκδικησή τους που ήλθε μέσα από το κούρεμα των καταθέσεων.

Η νομική και η λογιστική βιομηχανία δημιουργούσε εικονικές εταιρίες στην Κύπρο και αναλάμβανε όλες τις διαδικασίες για να αποφεύγουν την ψηλή φορολογία οι Ρώσοι ολιγάρχες στη χώρα. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια εμπίπτει και το ξέπλυμα «βρόμικου χρήματος». Στο δίκτυο όλων αυτών των δραστηριοτήτων δόθηκε η πολύ ευυπόληπτη ονομασία «διεθνές χρηματοπιστωτικό κέντρο», ένα δίκτυο από το οποίο μεγαλοδικηγόροι, λογιστές, τράπεζες, ΜΜΕ και γενικά μέλη του πολιτικού και οικονομικού κατεστημένου είχαν να επωφεληθούν σε πολύ σημαντικό βαθμό.

Κυρίως στη βάση της αύξησης των ξένων καταθέσεων, το μέγεθος του τραπεζικού συστήματος διπλασιάστηκε από το 2001 μέχρι το 2009, φτάνοντας σε σημείο όπου το σύνολο του ενεργητικού των κυπριακών τραπεζών να υπερβαίνει οκτώ φορές το ΑΕΠ της Κύπρου. Η τεράστια αύξηση των καταθέσεων και η μεγάλη ρευστότητα των κυπριακών τραπεζών είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική δανειοδότηση και την αναπόφευκτη φούσκα στην αγορά ακινήτων, τη σημαντική επέκταση στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και την επίσης σημαντική αύξηση στη δανειοδότηση του ιδιωτικού τομέα (το ιδιωτικό χρέος στην Κύπρο υπερβαίνει το 300% του ΑΕΠ και είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη).

Σαν επιστέγασμα αυτών των δραστηριοτήτων οι κυπριακές τράπεζες προχώρησαν στην επένδυση 70% των κεφαλαίων τους στην Ελλάδα εν μέσω της μεγαλύτερης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης από τη «μεγάλη κρίση του 1929».

Ευθύνες για την κατάρτηξη του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο σίγουρα υπάρχουν στον «ανεξάρτητο θεσμό» της Κεντρικής Τράπεζας, όπως ευθύνες υπάρχουν στα διευθυντικά στελέχη και τα δ.σ. των τραπεζών με τους τεράστιους μισθούς, τα μπόνους, τις ατσθαλιές και τη διαφθορά που αποκαλύπτεται καθημερινά. Όμως, ο πιο βασικός παράγοντας της κρίσης του τραπεζικού συστήματος βρίσκεται στην απίστευτη επέκτασή του σε ένα σωρό κερδοσκοπικές, παρασιτικές λειτουργίες και η ταυτόχρονη, σε μεγάλο βαθμό αποσύνδεσή του από τις πραγματικές λειτουργίες που ο τραπεζικός τομέας πρέπει να έχει. Η επικράτηση αυτής της κουλτούρας είναι το κύριο χαρακτηριστικό της παγκόσμιας εποχής της νεοφιλελεύθερης περιόδου.

Η κρίση και η κατάρρευση του τραπεζικού τομέα θα έπρεπε να κινήσει διαδικασίες εθνικοποίησής του ως το πρώτο βασικό βήμα για να τεθεί η οικονομία και η κοινωνία πιο γενικά σε νέα βάση. Παράλληλα, θα έπρεπε να είχε αναγνωριστεί η ανάγκη για ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο με κεντρικό συστατικό στοιχείο την παραγωγική ανασυγκρότηση της οικονομίας ως προς τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Η εθνικοποίηση και ο δημοκρατικός έλεγχος του τραπεζικού συστήματος θα δημιουργούσε το πλαίσιο για μια νέα δανειακή πολιτική με επιδίωξη τον σχεδιασμό των επενδύσεων προς μια νέα αναπτυξιακή και βιώσιμη κατεύθυνση.

Αντί αυτού, το Eurogroup, οι Αρχές της Ε.Ε. και του Δ.Ν.Τ προχώρησαν σε μέτρα καταστροφικά, αλλά και πρωτόγνωρα μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε.

Η Τρόικα αποφάσισε το κλείσιμο μίας συστημικής τράπεζας στην Κύπρο, της Λαϊκής, και το κούρεμα των καταθέσεων για σκοπούς ανακεφαλαιοποίησης της δεύτερης συστημικής τράπεζας, της Τράπεζας Κύπρου. Ουσιαστικά η απόφαση αυτή ισοδυναμεί με τη διάλυση του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο με όλα τα συνεπακόλουθα καταστροφικά αποτελέσματα για την οικονομία και την απασχόληση.

Η Τράπεζα Κύπρου δεν έχει καμία πιθανότητα να ανακάμψει και να λειτουργήσει ξανά σαν κανονική τράπεζα. Στο καπιταλιστικό σύστημα, μόνο η υποψία ότι μια τράπεζα αντιμετωπίζει προβλήματα είναι αρκετή για να οδηγήσει τη συγκεκριμένη τράπεζα στην κατάρρευση και χρεοκοπία. Πώς θα μπορούσε η Τράπεζα Κύπρου να επιβιώσει μετά την απόφαση που ελήφθη για

κούρεμα 50% των καταθέσεων και ανταλλαγής τους με μετοχές χωρίς καμία αξία; Η Αριστερά στην Κύπρο έχει καθήκον να αρθρώσει έναν εναλλακτικό λόγο, με μια ολοκληρωμένη πρόταση ριζικών αλλαγών και μέτρων στα πλαίσια μίας πολιτικής στρατηγικής η οποία θα επιδιώκει να κερδίσει στήριξη στην κυπριακή κοινωνία, προτάσσοντας το επιχείρημα ότι το μνημόνιο δεν είναι μονόδρομος. Παράλληλα, η κυπριακή Αριστερά θα πρέπει να ενταχθεί δυναμικά στο όλο και αναπτυσσόμενο πανευρωπαϊκό κίνημα ενάντια στη νεο-φιλελεύθερη πολιτική, για ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας και ανάπτυξης των χωρών της Ευρώπης.

Παναγιώτης Παλλίνης

Βασικοί άξονες ενός εναλλακτικού οικονομικού προγράμματος

- Εθνικοποίηση και αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος, σε μια μεγάλη ενιαία τράπεζα επενδύσεων και ανάπτυξης. Κατάργηση του «εμπορικού μυστικού» και του «τραπεζικού απορρήτου», θεσμών μέσω των οποίων οι καπιταλιστές κρύβουν τις απάτες και την απληστία τους, όχι από τους ανταγωνιστές τους, αλλά από την ίδια την κοινωνία.
- Όσες επιχειρήσεις έχουν σημασία για την οικονομία, αφού πρώτα κάθε περίπτωση μελετηθεί ξεχωριστά, να διασωθούν με διαγραφή των χρεών τους προς τις τράπεζες. Πρέπει ταυτόχρονα να εξεταστούν τα περιουσιακά στοιχεία των ιδιοκτητών όλων αυτών των εταιρειών. Όσα δεν δικαιολογούνται από τα δηλωμένα εισοδήματα των ιδιοκτητών πρέπει άμεσα να κατάσχονται.
- Κοινωνικοποίηση των βασικών τομέων της οικονομίας όπως του εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου, της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, των υποδομών και των κατασκευών με τη δημιουργία ενιαίων κοινωφελών οργανισμών. Η κοινωνικοποίηση αυτών των τομέων είναι απαραίτητη για να εξοικονομηθούν πόροι για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, να μειωθεί το κόστος παραγωγής, να παταχθεί η κερδοσκοπία, και να δημιουργηθεί μια πανίσχυρη βάση για τον σχεδιασμό του συνόλου της οικονομίας προς όφελος της κοινωνίας.
- Οι διοικήσεις στις κοινωνικοποιημένες επιχειρήσεις και οργανισμούς πρέπει να αποτελούνται κατά 1/3 από εργαζόμενους του συγκεκριμένου χώρου, 1/3 από εκπροσώπους των συνδικάτων και άλλων επαγγελματικών φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και 1/3 από τους εκπρο-

σώπους της εκλεγμένης κυβέρνησης. Οι αντιπρόσωποι αυτοί πρέπει να εκλέγονται, να είναι άμεσα ανακλητοί από τη γενική συνέλευση των εργαζόμενων της επιχείρησης και να αμείβονται με μισθό ίσο με αυτόν του ειδικευμένου εργάτη.

- Ριζική αναδιάρθρωση του κράτους με σκοπό να παταχθεί η γραφειοκρατία, η διαφθορά και η αναποτελεσματικότητα. Όλοι οι κρατικοί αξιωματούχοι πρέπει να είναι εκλεγμένοι και άμεσα ανακλητοί. Όσο ο μισθός των αξιωματούχων όσο και των δημόσιων υπαλλήλων πρέπει να είναι συνδεδεμένοι με τον μέσο κοινωνικό μισθό λαμβάνοντας υπόψη τις απολαβές ενός ειδικευμένου εργάτη.
- Να ενισχυθεί ο κοινωνικός ρόλος του κράτους. Να προστατευθεί και να επεκταθεί η δημόσια δωρεάν παιδεία όπως και ο τομέας της δημόσιας υγείας. Επίσης να ενισχυθούν κρατικοί θεσμοί που συμβάλλουν στη διαμόρφωση και εφαρμογή σχεδιασμού οικονομικής ανάπτυξης όπως η έρευνα, τεχνολογική αναβάθμιση, εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Ακύρωση των μέτρων λιτότητας και αντικατάστασή τους με ένα νέο πρόγραμμα δημοσιονομικής σταθερότητας στη βάση της φορολογίας των ψηλών εισοδημάτων και του πλούτου σε όποιο βαθμό χρειάζεται. Φορολόγηση της Εκκλησίας, της μεγάλης ακίνητης περιουσίας - με την εξαίρεση της πρώτης κατοικίας- και άλλων μορφών πλούτου. Μείωση των αμυντικών δαπανών.
- Αποκατάσταση των εργασιακών συλλογικών συμβάσεων. Προστασία και ενίσχυση των χαμηλών μισθών, συντάξεων και των κοινωνικών παροχών. Χρονική επέκταση του επιδόματος ανεργίας.

Υπάρχει συμφωνία στον ορίζοντα;

Για δεκαετίες τώρα, οι Κύπριοι απέφυγαν να χρησιμοποιούν τη δική τους λογική. Δεν κατάφεραν να μοιραστούν ένα τόσο μικρό νησάκι, ενώ θα μπορούσαν άνετα να ζήσουν μαζί στον «παράδεισο» στη μέση της Μεσογείου. Υπάρχουν διάφορες αιτίες βέβαια, αλλά η βασική αιτία υπήρξε πάντοτε ο εθνικισμός. Η εκάστοτε κοινότητα φρόντισε να αναπτύξει πολιτική για τα συμφέροντα της δικής της εθνικότητας-κοινότητας. Ακόμα και οι πιο «προοδευτικές» ηγεσίες, που κατά την προσωπική μου γνώμη η προοδευτικότητά τους είναι μόνο στα λόγια, δεν έκαναν τίποτε άλλο εκτός από το να προωθούν τα συμφέροντα της δικής τους πλευράς. Εφόσον η μια πλευρά δεν καταβάλλει προσπάθεια για την κατανόηση της άλλης ή εφόσον δεν προσπαθεί να κάνει τίποτε για την άλλη πλευρά, θα εξακολουθεί να παραμένει ένα όνειρο η επίτευξη κάποιας συμφωνίας.

Η ιστορία της Κύπρου είναι περιτυλιγμένη με εισβολές, με παρεμβάσεις ή αν θέλετε με παρεμβάσεις άλλων κρατών. Σ' αυτό το πλαίσιο, η Τουρκία, η Ελλάδα και η Βρετανία ήταν ανέκαθεν παρούσες στην Κύπρο σε συνδυασμό με τις πολιτικοστρατηγικές ανάγκες τους και εξακολουθούν ακόμα να είναι παρούσες.

Αυτές οι χώρες που ευθύνονται περισσότερο από κάθε άλλη για τη δημιουργία του κυπριακού προβλήματος, σήμερα παραδόξως καταβάλλουν προσπάθεια για την επίλυσή του. Το ζήτημα μεταφοράς του φυσικού αερίου της Κύπρου και Ισραήλ στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας καθιστά την επίλυση του κυπριακού αναπόφευκτη. Στο πλαίσιο του ρόλου που παίζει η Τουρκία στη διαδικασία συμμετοχής των κλειστών οικονομικών των εθνικιστών και ισλαμοκεντρικών κρατών της Μέσης Ανατολής (τα οποία αποτελούν εμπόδιο μπροστά από τη νεοφιλελεύθερη Νέα Τάξη Πραγμάτων) στις διεθνείς αγορές, η επίλυση του Κυπριακού πάλι καθίσταται απαραίτητη. Η σχέση της Τουρκίας με την ΕΕ και η διαδικασία διαπραγματεύσεων ανάμεσά τους καθιστά την επίλυση του Κυπριακού ξανά αναγκαία. Επίσης, για ακόμα έναν άλλο λόγο, για τον τερματισμό της οικονομικής κρίσης που βαραίνει και τις δυο πλευρές και την αναζωογόνηση της οικονομίας, η επίλυση του Κυπριακού στέκεται ως η μοναδική διέξοδος.

Foto Montaj: A. E

ιακού στέκεται ως η μοναδική διέξοδος.

Όλες οι έως τώρα τουρκικές κυβερνήσεις απέφευγαν να αναλάβουν ευθύνες για το Κυπριακό ισχυριζόμενες πως το «πρόβλημα είναι ανάμεσά σας, να βρείτε τη λύση μόνη σας». Τώρα όμως η τουρκική κυβέρνηση άρχισε για πρώτη φορά να διαπραγματεύεται με τον νέο Ελληνοκύπριο ηγέτη, κ. Αναστασιάδη. Οι δηλώσεις τους, από την άλλη, περί συντήρησης της τουρκοκυπριακής πλευράς εντός του παιχνιδιού είναι μόνο φαινομενικές. Σε μια εποχή που από το καθάρισμα των δρόμων, έως την αλλαγή των φώτων του δρόμου, όλες οι τοπικές δουλειές πραγματοποιούνται με την πρωτοβουλία της πρεσβείας της Τουρκίας, θα ήταν αφέλεια να αναμένει κανείς ότι η Τουρκία θα επέτρεπε στους Τουρκοκυπρίους να αναλάβουν πρωτοβουλία στο Κυπριακό. Οι πρόσφατες δηλώσεις του αντιπροέδρου της τουρκικής κυβέρνησης, αρμόδιου για κυπριακές υποθέσεις, Μπεσίρ Αταλάι και του διαπραγματευτή της Τουρκίας με την ΕΕ, Εγκεμέν Μπαγίς, για την Κύπρο δείχνουν ότι θα διευθετηθεί το Κυπριακό στο προσεχές μέλλον. Είναι επίσης φως φανάρι

ότι έχουν την όλη πρωτοβουλία στα χέρια τους και ότι οι «ψευδοδιαπραγματεύσεις» ενδέχεται να αρχίσουν. Η κάποια τυχόν δήλωση του Οζντίλ Ναμί -ο οποίος είναι μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας- για την ημερομηνία των διαπραγματεύσεων θα πει ότι του έγινε η «άγια αποκάλυψη»!

Το βάρος της εισβολής της Τουρκίας γίνεται όλο και πιο έντονα αισθητό στη βόρεια πλευρά της Κύπρου. Ο συντηρητικός ισλαμιστής Ταγίπ Ερντογάν και η ομάδα του έχουν πλέον καταφέρει να ανοίξουν τον δρόμο για να εφαρμόσουν την πολιτική που συμπεριλαμβάνεται στο κομματικό πρόγραμμα τους εδώ και χρόνια. Ήδη, με την κυβέρνηση πλειοψηφίας που κατέχουν, έχουν αρχίσει να περνάνε και να βάζουν σε εφαρμογή τους νόμους που τους αρέσουν, αφού εξουδετέρωσαν τους κεμαλιστές και τους κοσμικούς κύκλους που είναι εναντίον της ισλαμιστικής πολιτικής τους. «Αν φταρnisτεί η Τουρκία, η Κύπρος παθαίνει γρίπη», λέει μια έκφραση. Καθώς αυξάνονται οι ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις στην Τουρκία, εδώ τίθενται οι κρατικοί οργανισμοί σε δημοπρασία και ύστερα δημιουργούνται μονοπώλια. Στην Τουρκία πάλι χτίζονται τζαμιά, ενώ στην Κύπρο θρησκευτικά συγκροτήματα...

Όσο πλησιάζει η λύση του Κυπριακού, επιταχύνεται η πολιτική για τον «εξισλαμισμό-τουρκοποίηση» των Τουρκοκυπρίων. Δύσκολο να προβλέψει κανείς αν θα πιάσει αυτή η φόρμουλα ή όχι, αλλά εντός της Κύπρου δεν πιάνει ούτε ο φερετζές, ούτε οι χοτζάδες. Τα παιδιά εκείνων που ήρθαν στο νησί μετά το 1974 έχουν πλέον ενσωματωθεί και δεν έχουν πρόθεση να πηγαίνουν ούτε στο τζαμί, ούτε στην εκκλησία. Περαιτέρω, μάλλον τα κάνουν και στα δύο όπως το σπουργίτι στο ανέκδοτο.

Κάποια μέρα, όπως ακριβώς με τους προηγούμενους εισβολείς, κι αυτοί ή ενσωματώνονται στην «ατμόσφαιρα» του νησιού ή το σκάζουν με τις φτέρνες χτυπώντας στον πισινό. Ποιος ξέρει όμως τότε αν αυτή τη φορά θα νοικιάσουν το νησί στους Άγγλους ή αν θα το πουλήσουν στους Αμερικάνους;

Αζίζ Ενέπ

Ufukta bir anlaşma mı var?

Kıbrıslılar onlarca yıldır kendi akıllarını kullanmaktan sakınıp durdular. Bir avuç adayı paylaşarak Akdenizin ortasında bir "cennette" yaşamak olasılığını hep gözardı ettiler. Birçok neden var elbette; ama esas sorun hep milliyetçilik olmuştur. Her iki toplum da Kendi ulusunun-toplumunun çıkarları doğrultusunda politikalar geliştirdiler. En "ilerici" liderlikler bile -ki bence ilerici-likleri laftan öteye geçememiştir- kendi tarafının çıkarlarını öne sürmekten başka bir iş yapmamıştır. Karşının ya da ötekinin sorunlarını anlamadıktan, onlar için birşeyler yapmaya çalışmadıktan sonra herhangi bir anlaşmanın da sağlanacağını görmek, hayal olmaya devam edecek.

Kıbrısın tarihi hep işgaller ve dış ülkelerin karışmacılığıyla, belirleyiciliğiyle örülü. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere ekonomik, siyasi-stratejik gereksinimlerine bağlı olarak Kıbrıs'ta hep var oldular. Olmaya da devam ediyorlar.

Kıbrıs sorununun yaratılmasında en büyük pay sahibi olan bu ülkeler, bu gün bir anlaşma sağlanması için çaba sarfetmekteler. Akdeniz'in ortasında Kıbrıs'ın ve İsrail'in denizin altından çıkardıkları doğalgazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması sorunu Kıbrıs Sorununun çözülmesini elzem kılıyor. Neo-Liberal Yeni Dünya Düzeni'nin önünde engel olan Ortadoğu'daki Ulusalçı, islami-merkezci devletlerin kapalı

ekonomilerinin uluslararası pazarlara katılması sürecinde TC'nin oynadığı rol gereği Kıbrıs Sorununun da çözülmesini kaçınılmaz kılıyor. Türkiye'nin AB ile girdiği ilişki ve TC-AB görüşmeleri süreci de Kıbrıs Sorununun çözülmesini gerekli ve acil kılıyor. Her iki tarafın da girdiği ekonomik krizin dağılması ve ekonomiye canlılık gelmesi için de Kıbrıs Sorununun çözülmesi tek çare gibi duruyor.

Her zaman "sorun iki toplum arasındadır, kendiniz görüşüp çözün" diyerek sorumluluktan kaçmaya çalışan TC hükümetleri, ilk kez yeni Kıbrıs Rum lideri Anastasiadis'le görüşmeye başlamıştır. Görüşme sürecinde Kıbrıs Türk liderliğini oyunda tutma söylemleri ise sadece göstermeliktir. Yolların süpürülmesinden, sokak lambalarının değiştirilmesine kadar tüm mahalli işlerin bile TC Elçiliğinin inisiyatifinde olduğu bir dönemde Kıbrıs Sorununda Kıbrıslı Türklere inisiyatif kullanılacağını beklemek biraz saflık olur. TC'nin Kıbrıs İşlerinden Sorumlu Bakanı Beşir Atalay ve TC-AB görüşmecisi Egemen Bağış'ın son günlerdeki Kıbrıs açıklamaları yakın gelecekte bir anlaşmanın yapılacağına işaret ediyor. İnisiyatifi tamamen ellerine aldıkları ve "sözde görüşmelerin" başlayacağı da gün gibi açık. Görüşmeciler ekip içerisinde yer alan Özdiil Nami'nin referandum tarihi telafuz etmesi "gökten vahiyler aldığı" anlamına geliyor!

Kıbrıs'ın kuzeyinde TC'nin işgalinin ağırlığı artarak hissedilmeye başladı. Tutucu-İslamcı Tayyip Erdoğan ve ekibi yıllardan beridir parti programında yer alan politikalarını uygulamanın yolunu açmış bulunuyor. Kendi islamcı politikalarına muhalif olan Kemalist, laik kesimleri pasifize ettikten sonra elinde bulundurduğu çoğunluk hükümetiyle istediği yasaları birer birer geçirmeye ve uygulamaya başladı. "Türkiye hapşırırsa Kıbrıs Nezle Olur" diye bir söz vardır. Türkiye'de özelleştirme uygulamaları yavaş yavaş yoluna konurken, burada devlet kurumları, haraç mezat satılır ve tekeller oluşturulur. Türkiye'de camiler yapılır, Kıbrıs'ta Din kompleksi (külliye)...

Kıbrıs sorunu'nun çözümü yaklaştıkça, giderayak Kıbrıslı Türklere "Müslümanlaştırma-Türkleştirme" politikalarına ağırlık verilmeye çalışılıyor. Tutar mı tutmaz mı bilmem; ama Kıbrısın coğrafyasında ne türban tutar ne de hacı hoca 1974 sonrası adaya getirilenlerin çocukları, torunları artık Kıbrıslı oldular. Ne camiye Ne kiliseye giderler. Fıkradaki serçe gibi, her ikisine de pislerler.

Bir gün gelir önceki işgalciler gibi bunlar da ya buranın "havasına" uyarlar ya da topukları kıklarına vura vura çekip giderler. Bu sefer İngilize mi kiralatlar, yoksa Amerikalılara mı satarlar.. Kim bilir?

Aziz Ener

Χιλή: 11 Σεπτεμβρίου 1973**Συνέντευξη του Λουίς Σεπούλβεδα**

Μια μέρα άγριας θλίψης

Δεν μπορεί να υπάρξει συγχώρεση για τους εγκληματίες του Πινοσέτ και όσους στήριξαν τη σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική της «Σχολής του Σικάγου» που εφάρμοσε, υποστηρίζει ο γνωστός Χιλιανός διανοούμενος και ακτιβιστής Λουίς Σεπούλβεδα, που με ένα όπλο στο χέρι μετατράπηκε από νεολαίο σε ενήλικα και αγωνιστή της Αντίστασης το πρωί της 11ης Σεπτεμβρίου του 1973 στο Σαντιάγκο της Χιλής.

- Πριν από σαράντα χρόνια ξεκίνησε η στρατιωτική δικτατορία στη Χιλή. Μπορούμε να πούμε σήμερα ότι αυτό που πήρε την εξουσία εκείνη τη στιγμή ξεπεράστηκε ή ότι υπάρχουν ακόμη υπολείμματα του συστήματος στις θέσεις διοίκησης της χώρας και της κοινωνίας των πολιτών;

Κανείς που γνωρίζει την ιστορία δεν μπορεί να πει ότι όλα αυτά ξεπεράστηκαν. Από την 11η Σεπτεμβρίου του 1973 εγκαταστάθηκε στη Χιλή μια άγρια δικτατορία, που διέγραψε κάθε δημοκρατική παράδοση της χώρας. Παρά τις ατέλειές της, η δημοκρατία στη Χιλή είχε πάντα διακρίνει τη χώρα σαν παράδειγμα σε όλη την αμερικανική ήπειρο. Πέρα από αυτό επιβλήθηκε ένα συγκεκριμένο οικονομικό μοντέλο. Η Χιλή ήταν η πρώτη χώρα που τέθηκαν σε πρακτική οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές που θεωρητικοποίησαν, ο Φρίντμαν και η «Σχολή του Σικάγο». Ένα πείραμα που για να λειτουργήσει είχε ανάγκη από έναν δεσπότη, χωρίς καμία αντιπολίτευση, χωρίς πολιτικά κόμματα, χωρίς συνδικάτα, χωρίς κοινωνικές οργανώσεις και με ένα σύστημα μέσων ενημέρωσης ολοκληρωτικά δουλικά προς τη δικτατορία και το οικονομικό της πρόγραμμα. Ένα κράτος κυβερνάται διαμέσου όσων υπαγορεύει το σύνταγμα του και σήμερα, σαράντα χρόνια από το πραξικόπημα, η Χιλή έχει ακόμη το ίδιο σύνταγμα που ενέκρινε η δικτατορία. Έναν καταστατικό χάρτη που επέτρεψε την ύπαρξη όχι μόνο μιας πολιτικής τυραννίας, αλλά και μιας οικονομικής τυραννίας, που περιθωριοποίησε την πλειοψηφία των ατόμων, που ιδιωτικοποίησε την υγεία και την παιδεία, που δώρισε τους εθνικούς πόρους στην απληστία των πολυεθνικών και το έκανε ατιμώρητα, πέρα από οποιοδήποτε κρατικό έλεγχο, τόσο στο θέμα των πόρων όσο και των χρηματοοικονομικών όρων του προϋπολογισμού. Κάθε χώρα αλλάζει, γιατί ο κόσμος βρίσκεται σε κίνηση, αλλά στη Χιλή η κίνηση ήταν κυκλική, επιστρέφοντας αναπόφευκτα στη νομιμότητα που επέβαλε η δικτατορία.

- Τα μέσα ενημέρωσης της Χιλής και διάφορες δημόσιες προσωπικότητες εθνικής εμβέλειας χρησιμοποίησαν συχνά τις τελευταίες εβδομάδες τη λέξη «συγγνώμη». Πιστεύετε ότι τα θύματα της δικτατορίας του Πινοσέτ είναι έτοιμα να συγχωρηθούν; Η κοινωνία έφθασε σε μια συμφιλίωση;

Η συγχώρεση αποτελεί μια ηθική κατηγορία, συγχωρείται κάποιος που προηγουμένως ζήτησε συγγνώμη. Στη Χιλή διαπράχθηκαν κρατικά εγκλήματα, στο όνομα του κράτους. Το κράτος όμως δεν ζήτησε ποτέ συγγνώμη από κανέναν και πολύ περισσότερο από τα θύματά του. Ακόμη και αυτοί που ήταν άμεσα υπεύθυνοι, ή καλύτερα οι στρατιωτικοί και οι πολίτες που έστησαν και στήριξαν τη δικτατορία, δεν ζήτησαν ποτέ συγγνώμη σε κανέναν. Μιλάμε για περισσότερους από τρεις χιλιάδες αγνοούμενους και τις οικογένειές τους, εκατοντάδες χιλιάδες άτομα που βασανίστηκαν, χιλιάδες που αναγκάστηκαν να αυτοεξοριστούν, εκατομμύρια που αποκλείστηκαν από το σύστημα, όταν το οικονομικό σχέδιο της δικτατορίας ρευστοποίησε την εθνική βιομηχανία και όταν η «ελεύθερη αγορά» αντικατέστησε όλο το παραγωγικό σύστημα με εισαγόμενα προϊόν-

τα. Για τίποτα από όλα αυτά δεν ζητήθηκε συγγνώμη.

- Πριν από λίγο καιρό, είχατε διάλογο με τον [Ιταλό] συντηρητικό ιστορικό Σέρτζιο Ρομάνο, γιατί αυτός είχε μιλήσει για «συλλογική ενοχή» σε σχέση με τη δικτατορία στη Χιλή. Πιστεύετε ότι μια δεσποτική κυβέρνηση, όπως αυτή του Πινοσέτ, θα μπορούσε να κρατηθεί στην εξουσία μόνο διαμέσου του τρόμου ή θα είχε ανάγκη και τη στήριξη ενός σημαντικού τμήματος του πληθυσμού;

Αυτή είναι μια απλοϊκή άποψη. Δεν ήταν απλώς μια δικτατορία εναντίον των Χιλιανών. Ο Πινοσέτ μπορούσε να υπολογίζει στον τρόπο ως στοιχείο αποτροπής της αντίστασης και στην υποστήριξη της συντηρητικής αστικής τάξης, που είχε πληγεί από την κυβέρνηση του Αλιέντε. Ωστόσο η συναίνεση αυτών των ιδίων τομέων χαλάρωσε όταν έπεσαν σε δυσμένεια και ο ρόλος τους αντικαταστάθηκε από μιαν άλλη αστική τάξη, που δεν ήταν προσδεμένη στο παραγωγικό σύστημα, αλλά στο χρηματοοικονομικό, καθώς και σε ένα σύστημα μέσων μαζικής ενημέρωσης που χωρίς αμφιβολία κατάφερε να παράγει συναίνεση από μια μεσαία τάξη που στην πράξη είχε εξαφανιστεί. Η βάση στήριξης που μπορούσε να υπολογίζει η δικτατορία αποτελείτο αρχικά

από το σύστημα προπαγάνδας, αφού όλα τα μέσα επικοινωνίας ήταν ανεπιφύλακτα στην υπηρεσία της. Αποτέλεσε έναν ιδεολογικό θρίαμβο για τη δικτατορία, που τον κατάφερε κυρίως λόγω της έλλειψης πολιτικού σχεδίου της αντιπολίτευσης. Κατά τη διάρκεια της 16χρονης de facto διακυβέρνησης της Χιλής, η αντιπολίτευση μπορούσε μόνο να αντισταθεί, ίσως με μιαν ένοπλη αντίσταση ή περιμένοντας να ανοίξουν περιθώρια για την πολιτική συμμετοχή. Ωστόσο, ακόμη και όπως λέγεται από τον ιστορικό αναθεωρητισμό του στυλ του Ρομάνο ή όπως υποστηρίζεται στην ταινία «Οχι», όπου αφήνεται να εννοηθεί ότι το τέλος της δικτατορίας δεν προήλθε χάρις στη συμμετοχή της πλειοψηφίας στο έργο της αντίστασης, αλλά με έναν απλό τρόπο μάρκετινγκ, οι Χιλιανοί που αντιτάχθηκαν στον Πινοσέτ, ακόμη και χωρίς να εκδηλώσουν τη γνώμη τους, ήταν πολύ περισσότεροι από αυτούς που τον στήριξαν.

- Το πρόσφατο στρατιωτικό πραξικόπημα στην Αίγυπτο έχει παρομοιαστεί με το πραξικόπημα της 11ης Σεπτεμβρίου του 1973 και ένας ανώνυμος σχολιαστής της Wall Street Journal το πρότεινε ως χρήσιμη απάντηση υπέρ της σταθερότητας της βορειο-αφρικανικής χώρας. Η εμφάνιση ενός προσώπου ανάλογου με αυτή του Πινοσέτ στην Χιλή, αποδίδοντας στον τελευταίο επιτυχίες στο οικονομικό επίπεδο και την αναγνώριση ότι οδήγησε το έθνος προς τη δημοκρατία. Πώς το βλέπετε;

Οι λογιστές της Wall Street έχουν συνηθίσει να προτείνουν κυβερνήσεις με σιδηρά πυγμή. Ο αναλυτής

που το έγγραψε είναι απλώς ένας ηλίθιος, γιατί το να υποστηρίξεις ότι ο Πινοσέτ οδήγησε τη χώρα στη δημοκρατία ισοδυναμεί με την άγνοια, αφού στην πραγματικότητα ο δικτάτορας διέκοψε μια μακρόχρονη δημοκρατική παράδοση που ξεπερνούσε τον έναν αιώνα. Εάν γι' αυτόν τον αναλυτή το θετικό αποτέλεσμα είναι ότι η Χιλή έχει σήμερα μια από τις μεγαλύτερες ψαλίδες ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς, που καθημερινά διευρύνεται, το 13% του πληθυσμού έχει εισόδημα ισοδύναμο με το εθνικό ΑΕΠ και το κράτος έχει απλώς αποπονηθεί τον ρόλο της προστασίας και της διαφύλαξης της εθνικής κληρονομιάς με κάθε έννοια, τότε είναι ασφαλώς φυσικό να συγγεί την Αίγυπτο με τη Χιλή.

- Μπορείτε να μας διηγηθείτε ένα σύντομο περιστατικό που ζήσατε στις 11 Σεπτεμβρίου του 1973 και που πιστεύετε ότι μπορεί να αντιπροσωπεύσει το δράμα των ετών που ακολούθησαν;

Ήταν μια μέρα έντονης και άγριας θλίψης. Ήμουν 23 ετών και ήμουν ένας από τους υπεύθυνους για την ασφάλεια στις κεντρικές εγκαταστάσεις για το πόσιμο νερό του Σαντιάγκο. Είχαμε αντιμετωπίσει επανειλημμένα το μίσος της Ακροδεξιάς, που σε πολλές περιπτώσεις προσπάθησε να δηλητηριάσει το νερό ή να ανατινάξει τις εγκαταστάσεις. Για να υπερασπιστούμε τις εγκαταστάσεις ήμασταν πέντε στελέχη του Σοσιαλιστικού Κόμματος οπλισμένοι με κανά πιστόλι και οι εργάτες. Το πρωί της 11ης Σεπτεμβρίου πήραμε την πρώτη ενημέρωση για να υπερασπιστούμε τους παραγωγικούς χώρους, να αντισταθούμε σε κάθε χώρο εργασίας, αλλά όταν οι πραξικοπηματίες φίμωσαν τον τελευταίο νομοταγή ραδιοφωνικό σταθμό, το «Ράδιο Μαγκαγιάνες», εγώ και ένας άλλος από αυτούς που υπερασπιζόμασταν το υδραγωγείο και που ανήκαμε στο σύστημα ασφαλείας του Σοσιαλιστικού Κόμματος αποφασίσαμε να κατευθυνθούμε προς το κέντρο της πόλης. Και οι δύο ήμασταν μέλη της προσωπικής φρουράς του Αλιέντε, τη GAP και θέλαμε να είμαστε κοντά στον πρόεδρο και τους συντρόφους μας. Έτσι ξεκινήσαμε από Πόντε Άλτο, περίπου 30 χλμ. νότια του Σαντιάγκο, προς το προεδρικό μέγαρο της Μονάδα, διασχίζοντας αρκετά βιομηχανικά συγκροτήματα, όπου οι εργάτες αντιστέκονταν με ελαφρύ και στοιχειώδη οπλισμό. Κατά τη διάρκεια ανταλλαγής πυροβολισμών φθάσαμε μέχρι το νοσοκομείο Μπάρος Λούκο. Οι στρατιώτες της αεροπορίας και οι «Μαύροι Μπερέδες» που στρατού είχαν αποφασίσει να πραγματοποιήσουν μια πράξη επίδειξης στο νοσοκομείο και έστησαν στον τοίχο γιατρούς, νοσοκόμους και ασθενείς. Μια ομάδα του Κινήματος Επαναστατικής Αριστεράς (Mir) αντιμετώπισε τους στρατιώτες και σ' αυτήν ενώθηκαν μετά ορισμένα στελέχη της Κομμουνιστικής Νεολαίας (Juventudes Comunistas) και περίπου 30 σοσιαλιστές. Καταφέραμε να απωθήσουμε τους στρατιώτες, αλλά φθάνοντας στο νοσοκομείο διαπιστώσαμε με τρόμο ότι είχαν εκτελέσει 32 άτομα. Ήταν μια μέρα απίστευτα μεγάλη και μακριά, παρ' όλο που η δικτατορία είχε επιβάλει την απαγόρευση της κυκλοφορίας από τις 5 το απόγευμα. Το βράδυ, ενώ έλεγχα τα λίγα όπλα που είχαμε στην κατοχή μας, κατάλαβα ότι αυτή την ημέρα τελείωσε βίαια η ζωή μου ως νέου. Άρχισε μια ζωή ως ενήλικα και αγωνιστή της Αντίστασης.

***Η συνέντευξη του Λουίς Σεπούλβεδα από το Σαντιάγκο της Χιλής στον Φιλίπο Φιορίνι δημοσιεύτηκε στην ιταλική εφημερίδα «Il Manifesto» στις 5 Σεπτεμβρίου 2013.**

Αίγυπτος: Επανάσταση ή καθεστωτισμός

«Τα έχουμε δοκιμάσει όλα. Δοκιμάσαμε τον βασιλιά, δεν περπάτησε. Μετά, δοκιμάσαμε τον σοσιαλισμό με τον Νάσερ και, ακόμη και στο φόρτε του σοσιαλισμού, υπήρχαν οι πασάδες του στρατού και των μυστικών υπηρεσιών. Μετά, δοκιμάσαμε το κέντρο, έπεται τον καπιταλισμό. (...) Και αυτό δεν περπάτησε. Θα μπορούσαμε να δοκιμάσουμε και τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, τώρα, να δούμε αν θα περπατήσουν. Έτσι κι αλλιώς, δεν έχουμε τίποτα να χάσουμε. Ούτε και οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι περπατάνε». (λόγια ενός ταξιτζή από την Αίγυπτο στο διαδικτυακό άρθρο του Alain Gresh όπως το επιμελήθηκε στο Google ο Χάρης Λογοθέτης).

Η Αραβική Ανοιξη δεν έχει τελειώσει ούτε με την εξόντωση του Καζαφι, ούτε με την εκπαράθρωση του Μουμπάρακ ούτε άλλως πώς. Συνεχίζεται και είναι μάλλον αβέβαιο πού θα καταλήξει. Οι όροι που οδήγησαν στην αραβική εξέγερση δεν έχουν εκλείψει, τουναντίον έχουν μεγεθυνθεί. Η ανεργία ιδιαίτερα των νέων, η ανέχεια, η απόλυτη φτώχεια, τα χαμηλά έως ανύπαρκτα νεοφιλελεύθερου τύπου μεροκάματα, η αποθησαύριση τεράστιων χρηματικών ποσών από τους λογής λογής «οικονομικούς παράγοντες», πολιτικούς και καθεστωτικούς υποστηρικτές των πρώτων και ο διά της μίζας πλουτισμός έφεραν την άνοιξη, που άλλοτε υπάρχει ή υποβόσκει λανθάνουσα μέχρι την επόμενη ή τις επόμενες εκρήξεις.

Η Λιβύη βρίσκεται στο χάος με τις φυλές να αλληλοσπαράσσονται για μεγαλύτερο μερίδιο από την πίτα, ενώ οι νεοφιλελεύθεροι

δυτικοί αδηφάγοι λυμάνονται τον λυβικό πλούτο, Στην Τυνησία, η αμφισβήτηση των ισλαμιστών είναι πέραν από έντονη, στη Συρία η δημοκρατική αντιπολίτευση της Αλκάντα και άλλων χρηματοδοτούμενων αμάδων δεν φαίνεται να πηγαίνει και τόσο καλά, ενώ λόγω της κοντόφθαλμης πρακτικής των δυτικών ουσιαστικά ενισχύεται το σάπιο καθεστώς του Ασαντ που ευθύνεται για τα μύρια όσα κακά έχουν συσσωρευτεί στη χώρα.

Στην Αίγυπτο η ανοιξιάτικη χαραυγή ήρθε με τιτάνιο αγώνα, με κατ' εξοχήν χώρο δράσης την πλατεία Ταχρίρ στο Κάιρο, και ευοδώθηκε με την ανατροπή του σάπιου καθεστώτος Μουμπάρακ. Ήταν τέτοια η ορμή του αγώνα που ο στρατός κι οι καθεστωτικοί παράγοντες κρύφτηκαν τρομαγμένοι στις φωλιές τους.

Μέσα από τις διεργασίες, διαβουλεύσεις και εκλογές, η Μουσουλμανική Αδελφότητα με ηγέτη τον Μόρσι ανέλαβε να κυβερνήσει τη χώρα. Στις πρόσφατες εκλογές η υποχώρηση του πολιτικού κόμματος που ίδρυσε η αδελφότητα ήταν σημαντικότερη. Παρά τις πολύχρονες προσπάθειες που κατέβαλαν για να δείξουν την καλύτερή τους εικόνα, να αγκαλιαστούν και να δέσουν άρρηκτα με τις αιγυπτιακές μάζες το αποτέλεσμα ήταν ακριβώς αντίθετο. Η Αδελφότητα των μουσουλμάνων δεν τα κατάφερε ούτε στις κοινωνικές συμμαχίες ούτε και στη συναίνεση. Επιχείρησε να επιβληθεί στην αιγυπτιακή κοινωνία εστιάζοντας στον ισλαμισμό της και επιπρόσθετα όλο αυτό το διάστημα στηρίχτηκε στους παλιούς καθεστωτικούς. Η απάντηση ήρθε

με τις πιο πολυάνθρωπες κινητοποιήσεις που γνώρισε ποτέ η Μέση Ανατολή. Σίγουρα πολύ πιο πάνω από 18.000.000 άνθρωποι ξεχύθηκαν στους δρόμους και τις πλατείες και απαίτησαν την απομάκρυνση του Μόρσι. Κάποιοι ανεβάζουν τον αριθμό των εξεγερμένων ανθρώπων σε έναν αριθμό που ξεπερνά τα 30.000.000.

Βέβαια ήταν αρκετά περιέργο το γεγονός ότι ο στρατός έδινε στη δημοσιότητα αριθμούς και εικόνες των διαδηλωτών από κάμερες που υπήρχαν στα στρατιωτικά ελικόπτερα. Όπως επίσης περιέργεια προκάλεσε το γεγονός ότι η καταμέτρηση των υπογραφών για απομάκρυνση του Μόρσι και επιβεβαίωση του συνολικού αριθμού έγινε από τις υπηρεσίες του ανωτάτου συνταγματικού δικαστηρίου. Πέρα όμως από το ότι τα δυο τελευταία γεγονότα σηματοδοτούν την επανεμφάνιση του λαομίσητου καθεστωτισμού, είναι το πάθος κι η ορμή του κινήματος που εκπαράθρωσε τον Μόρσι και τους αδελφούς του από την εξουσία.

αμφισβήτησης. Ακόμη η συνεργασία του Μόρσι με τους παλιούς καθεστωτικούς της εποχής Μουμπάρακ καταρράκωσε ό,τι επιμελώς έκτιζε για όλες τις προηγούμενες δεκαετίες. Στις εκλογές του 2012 μάζεψε δεν μάζεψε 25% των ψήφων. Αν κέρδισε την προεδρία στον δεύτερο γύρο οφειλόταν στον ανθυποψήφιο του. Τον στρατηγό Σιαφίκ που εκπροσωπούσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το παλιό καθεστώς. Μετά από λίγους μήνες στην εξουσία, ανίκανη η Αδελφότητα να προσαρμοστεί στα δεδομένα της χώρας και μη έχοντας σαφή αντίληψη της διαδρομής που έπρεπε να ακολουθήσει, ζώντας ακόμη το εκ του παρελθόντος ορμώμενο και παρωχημένο ισλαμικό της όνειρο κατέφερε να έχει τον πρώτο λόγο στην καταστροφή της. Κατακλείδα ήταν η προσπάθεια του Μόρσι να μετατραπεί σε ένα είδος αιρετού δικτάτορα, αφού επιχείρησε να συγκεντρώσει όλες τις εξουσίες στα χέρια του. Αισθανόμενος μια κάποια αδυναμία προς αυτή του την επιλογή προσπάθησε να κινητοποιήσει τους πολιτοφύλακες του. Αυτή ήταν και η αρχή του τέλους.

Μια επανάσταση δεν πάει συνεχώς μπροστά ακάθεκτη μέχρι να ολοκληρωθούν οι στόχοι της. Υπάρχουν και πισωγυρίσματα και αυτήν ακριβώς την στιγμή επέλεξαν οι συντηρητικές δυνάμεις της χώρας με μπροστάρη τον στρατό για να επέμβουν και να βάλουν μπροστά τη διαδικασία της παλινόρθωσης. Από τη μια ζήσαμε τη χωρίς προηγούμενο κατακραυγή ενάντια στην Αδελφότητα από την τεράστια πλειοψηφία του αιγυπτιακού λαού κι από την άλλη είδαμε το παλιό σάπιο καθεστώς να παίρνει το πάνω χέρι αναρριχώμενο στις πλατές του μαζικού κινήματος για να επανεγκαθιδρύσει την εξουσία του. Οι απλοί άνθρωποι ξέροντας ότι ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου, επέτρεψαν αυτή την ιδιότυπη ανοχή στα όσα εγκλήματα επιδίδονται ενάντια στην ίδια την εξέγερση, στο όνομα της εκπαράθρωσης της Αδελφότητας.

Η κατάσταση δεν είναι απόλυτα προβλέψιμη. Από τη μια έχουμε την τεράστια πλειοψηφία που ανέτρεψε τον Μουμπάρακ κι ό,τι αυτός εκπροσωπούσε, στη συνέχεια τον Μόρσι και τώρα έχουμε μια προσπάθεια παλινόρθωσης με αφαίρεση στοιχειωδών ελευθεριών και κανόνων λειτουργίας της κοινωνίας. Να περιμένουμε την επανάσταση να αντεπιτεθεί στο προσεχές μέλλον ή θα δούμε την εδραίωση του παλιού καθεστώτος, που μοιραία για να επιβληθεί και να σταθεροποιηθεί θα εφαρμόσει ωμή βία και στέρηση κάθε έκφρασης κι ελευθερίας στον αιγυπτιακό λαό;

Αν υπήρχε ένα ξεκάθαρο αριστερό κίνημα με ένα ταξικό εργατικό πρόγραμμα, που δεν θα έβαζε μπροστά λαϊκομετωπικές πολιτικές -και αυτό το έχουμε ζήσει παρά πολλές φορές και το αποτέλεσμα είναι η ήττα των εργαζόμενων και το κοινωνικό πισωγύρισμα- ίσως τα γεγονότα να ακολουθούσαν μια άλλη πορεία. Φυσικά αυτό δεν αποκλείεται αφού όπως είπε ο ταξιτζής, δοκίμασαν τα πάντα και τώρα που πήραν φόρα προχωράν τον δρόμο τους με γοργούς ρυθμούς.

Η περίοδος Μόρσι στην προεδρία δεν έφερε καμιά από τις αλλαγές που οι Αιγύπτιοι ήθελαν. Το ψωμί κι ελευθερία που απαιτούσαν οι μάζες έμεινε στόχος απλησίαστος. Το ίδιο και οι όροι ασφαλούς εργασίας μαζί με τα φυσιολογικά μεροκάματα. Το τέλος στις απολύσεις και τις άλλες εργοδοτικές αυθαιρεσίες, η ελευθερία σε όλα τα επίπεδα, η κοινωνική δικαιοσύνη, μάκραναν όλο και πιο πολύ στον ορίζοντα. Ακόμη ο Μόρσι κι οι Αδελφοί του μαζί με παλιούς καθεστωτικούς έπαιξαν πολύ βρόμικο ρόλο στο τσάκισμα απεργιών.

Από τις αρχές του εικοστού αιώνα που ιδρύθηκε η Αδελφότητα αυτή πέρασε από σάραντα κύματα καταδίωξης, αιματηρής καταστολής, εκτελέσεων, βασάνων και πολυετών φυλακίσεων. Η σταθερότητα στην πεμπτούσια της πολιτικής της που εξαντλείτο στη φράση «Το Ισλάμ είναι η λύση», η αυτοθυσία και καρτερικότητα αλλά και η αγωνιστική αποφασιστικότητα που έδειχναν τα μέλη της, πλαισιωμένη από ένα σοβαρό και καλά οργανωμένο δίκτυο αλληλεγγύης και αρωγής προς τους δυσπραγούντες, χαρακτηριστικό πολλών ισλαμικών οργανώσεων, είχε ως αποτέλεσμα την άνοδο στην εξουσία, στις αρχές του 2012, του Μόρσι και της Αδελφότητας.

Μέσα σε ένα δίχρονο, η αίγλη και η ψευδαίσθηση που η Αδελφότητα δημιούργησε με τη δράση ενός περίπου αιώνα, έσβησε και διελύθη στα εξών συνετέθη. Τόσο η δράση όσο και οι θέσεις της Αδελφότητας δεν άντεξαν την καθημερινή έκθεσή τους στο κοινωνικό φως του έντονου διαλόγου και της

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Από την Αραβική Άνοιξη στη συριακή κρίση

Εισαγωγική ομιλία του συν. Θέμου Δημητρίου σε εκδήλωση της ΕΡΑΣ

Διαλέξαμε για την πρώτη μετακαλοκαιρινή εκδήλωση της ΕΡΑΣ το θέμα της κρίσης στη Συρία γιατί πιστεύουμε πως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα δεν μπορούν να περιοριστούν σε κάθε χώρα ξεχωριστά, γιατί το τι συμβαίνει στον κόσμο, ιδιαίτερα αν αυτό είναι μόλις 100 χιλιόμετρα μακριά, επηρεάζει άμεσα κι εμάς. Κρίναμε λοιπόν πως η Συριακή κρίση πρέπει να συζητηθεί σε μια προσπάθεια να καταλάβουμε λίγο καλύτερα τι συμβαίνει.

Η Συριακή κρίση αποτελεί μια φάση του μεγαλύτερου δράματος της Αραβικής Επανάστασης που ξεκίνησε με τον αυτοπυρπολισμό του Μωχάμετ Μπουαζίζι στην Τυνησία στις 17 του Δεκέμβρη 2010. Οι διαδηλώσεις που ξέσπασαν οδήγησαν ένα μήνα αργότερα στην πτώση του Μπεν Αλι, του αγαπημένου δικτάτορα των Δυτικών και ιδιαίτερα της Γαλλίας. Η επιτυχία της εξέγερσης στην Τυνησία πυροδότησε εξεγέρσεις σε πολλές Αραβικές χώρες, με σημαντικότερη την Αίγυπτο όπου ανατράπηκε ο άλλος ευνοούμενος της Δύσης, και ιδιαίτερα των Αμερικανών, ο Χόσνι Μουμπάρακ.

Ως εδώ τα στρατόπεδα φαίνονταν σχετικά ξεκάθαρα: από τη μια οι εξεγερμένες μάζες και από την άλλη οι δικτάτορες, ο στρατός και οι Δυτικοί πάτρωνές-τους. Η εικόνα άρχισε να θολώνει με την εξέ-

γερση στη Λιβύη ενάντια σε ένα δικτάτορα που η Δύση μισούσε. Πόσο υπέθαλψε η Δύση αυτή την εξέγερση είναι κάτι που ίσως να μη μάθουμε ποτέ. Αυτό που είναι γεγονός είναι ότι με την εξέγερση στη Λιβύη αρχίζει μια ανακατάταξη δυνάμεων και συμμαχιών όπου η επανάσταση υφαρπάζεται από τους Δυτικούς από τη μια και τους Ισλαμιστές από την άλλη. Οι εξεγερμένες μάζες βλέπουν το όνειρό-τους για μια καλύτερη ζωή να μετατρέπεται σε μια εκβιαστική επιλογή ανάμεσα στους Στρατιωτικούς και τους Μουσουλμάνους, ανάμεσα στη Δυτική επικυριαρχία μέσα από στρατιωτικούς δικτάτορες και τον Ισλαμικό φαντασμο-λισμό.

Το άνοιγμα των ασκών του Αιόλου που άνοιξε η Δυτική στρατιωτική επέμβαση στη Λιβύη τείνει να συνεχίσει η κρίση στη Συρία. Οι ομοιότητες είναι πολλές. Η εχθρότητα της Δύσης στον δικτάτορα, η εμπλοκή των ισλαμιστών, η χρονική διάρκεια και η βιαιότητα της σύγκρουσης. Η σημαντικότερη διαφορά είναι ότι στη Συρία η Δύση βρίσκεται μπροστα σε μίαν άπειρα πιο πολύπλοκη κατάσταση που κάμνει τυχόν επέμβασή-της να έχει πολύ αβέβαια αποτελέσματα. Το εκρηκτικό κοκτέιλ της Συριακής κρίσης περιλαμβάνει ασταθή υλικά όπως είναι η Αλ Κάιντα, η Τουρκία, η Χισμπολλαχ, το Ισραήλ.

Φυσικά στον ορίζοντα του Δυτικού ενδιαφέροντος στη Συρία βρίσκεται το Ιράν και η ηγεμονία των

Ηνωμένων Πολιτειών. Μια ηγεμονία που παρα την επίδειξη της στρατιωτικής-της παντοδυναμίας βρίσκεται σε διαρκή αμφισβήτηση, από το Ιράκ ως το Αφγανισταν, από την Κορέα ως τη Ζιμπάμπουε, από την Αλ Κάιντα ως τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, από τη Ρωσία ως την Κίνα.

Το πρόβλημα με αυτού του είδους την αμφισβήτηση είναι ότι δεν οδηγεί πουθενά εκτός από τη βαρβαρότητα του πολέμου. Τα χυδαία διλήμματα Ισλαμ ή Ιμπεριαλισμός, Ερντογαν ή Ασσαντ, Σιωνισμός ή Χαμας δεν είναι παρα έκφραση της αποσύνθεσης της παγκόσμιας τάξης πραγμάτων, σε τελευταία ανάλυση του παγκόσμιου καπιταλισμού. Είναι διλήμματα που έχουν την ίδια ρίζα με τα γνωστα-μας Τρόικα ή καταστροφή, κούρεμα ή χρεωκοπία, μείωση μισθών ή ανεργία, κατάργηση της δημοκρατίας ή πείνα.

Πού βρίσκεται η εργατική τάξη και ο Διεθνισμός σ' αυτό τον κυκεώνα

των γεγονότων; Είναι τυχαίο το γεγονός ότι τόσο στις μεγάλες κινητοποιήσεις της Δύσης, το κίνημα Occupy της Αμερικής, οι Indignados της Ισπανίας, οι Αγανακτισμένοι της Ελλάδας, όσο και στις μεγάλες εξεγέρσεις του Αραβικού κόσμου η εργατική τάξη δεν φαίνεται πουθενά; Γιατί σε καμία από τις κινητοποιήσεις της Ευρώπης και της Αμερικής δεν μπήκε κυρίαρχα το ζήτημα του Σοσιαλισμού; Γιατί σε καμία από τις Αραβικές εξεγέρσεις δεν τέθηκε κυρίαρχα το ζήτημα της Αραβικής επανάστασης σαν ενιαίο φαινόμενο και όχι σαν κατατεμαχισμένος αγώνας μέσα στα τεχνητά σύνορα της αποικιοκρατικής διαίρεσης;

Φιλοδοξούμε η αποψινή συζήτηση να φωτίσει λίγο τα γεγονότα στην περιοχή και να βάλει το λιθαράκι-της στην κατανόηση της μεγάλης εικόνας, στην κατανόηση των δικών-μας καθηκόντων σαν αγωνιστών του Παγκόσμιου Σοσιαλισμού.

Στην εκδήλωση παρευρέθησαν και μίλησαν οι Κώστας Γουλιάμος, Καθηγητής και Αντιπρύτανης στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, Νιαζί Κιζιλιγιουρέκ, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λέανδρος Φίσιερ, Ερευνητής στο Κέντρο για Μεσανατολικές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Marburg στη Γερμανία. Συντονισμό της εκδήλωσης έκανε ο Δάφνος Οικονόμου, μέλος της ΕΡΑΣ

Εκδήλωση συμπαράστασης των Τ/κυπρίων προς την ΕΡΤ

Ο αγώνας των εργαζομένων της ΕΡΤ κόντρα στο κλείσιμο της από την κυβέρνηση Σαμαρά βρήκε την δυναμική συμπαράσταση από ολόκληρο το εργατικό κίνημα της Ελλάδας. Εκδηλώσεις συμπαράστασης έγιναν και στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Σημαντική και με ιδιαίτερη σημασία ήταν αυτή που πραγματοποιήθηκε στο Βορρά από τις Τουρκοκυπριακές συντεχνίες σε συνεργασία με την ΕΡΑΣ (πρώτες μέρες του Αυγούστου), σπάζοντας εθνικούς φραγμούς και προκαταλήψεις και στέλλοντας το μήνυμα ότι ο αγώνας των εργαζομένων σ' οποιαδήποτε χώρα είναι και αγώνας για κάθε εργατικό κίνημα οποιασδήποτε άλλης χώρας ανεξάρτητα από εθνικότητα, γλώσσα ή θρησκεία.

Το ναζιστικό παρακράτος

Η δολοφονία του Παύλου Φύσσα ήταν αναπόφευκτη κατάληξη της δράσης της Χρυσής Αυγής, του εμφυλίου πολέμου που έχουν κηρύξει στην Ελλάδα τα ναζιστικά τάγματα θανάτου. Το όριο που αυτή τη φορά ξεπεράστηκε είναι η στοχοποίηση μειονοτήτων που μέχρι τώρα αποτέλεσαν την κύρια δράση τους. Δεν δολοφονούν πια μόνο κάτι ξυπόλητους κακομοιρηδες με ακαταλαβίστικα ονόματα από μακρινές χώρες... οροθετικές γυναίκες, ομοφυλόφιλους, άστεγους. Μπροστά στα μάτια δεκάδων μαρτύρων ξεκινούν να δολοφονούν ανθρώπους που έχουν αντιφασιστική δράση. Όχι κάτω από καθεστώς «βρασμού ψυχής» αλλά σαν μέρος γενικότερου σχεδίου τους να τσακίσουν την αντίσταση του κινήματος. Η δολοφονία έρχεται λίγες μόνο μέρες μετά τους τραμπουκισμούς εκ μέρους βουλευτών της Χρυσής Αυγής σε εκδηλώσεις προς τιμή θυμάτων του ναζιστικού ολοκαυτώματος. Η οργή του εργατικού κινήματος ενάντια στη δράση των φασιστών υποχρέωσε τελικά το ελληνικό κράτος να κινηθεί νομικά εναντίον τους.

Πριν από δυο χρόνια η Σοσιαλιστική Έκφραση έγραφε ότι: «Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οι ξένοι εργάτες ενάντια στους οποίους διαδήλωσαν οι φασίστες είναι μόνο η αρχή. Μια μελετημένη αρχή που θα προκαλούσε τη λιγότερη αντίσταση από το κίνημα, ίσως και συμπάθεια από τα πιο καθυστερημένα του τμήματα, μια και συμπίπτει με την εμφάνιση στην Κύπρο των πρώτων επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και την αύξηση της ανασφάλειας και των ανησυχιών του μέσου εργαζόμε-

νου για το μέλλον.»

Οι εξελίξεις στην Ελλάδα μάς επιβεβαιώνουν και προδιαγράφουν το κυπριακό αύριο. Οι αλήτες που είτε εμφανίζονται στις κερκίδες των γηπέδων στην Κύπρο, είτε με στρατιωτικές στολές, ρόπαλα, εμβατήρια, μίσος και τον εθνικό ύμνο στα χείλη, σπάνια αποτέλεσαν απλά γραφικές φιγούρες που ήταν αρκετό να αγνοηθούν. Ενώ κατά κανόνα αποτελούν τέτοιες φιγούρες, η συνένωσή τους σε ομάδα κρούσης που εκφράζει ακραίο μίσος ενάντια στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, χρησιμοποιείται για να τσακίσει κινήματα, απόψεις και αντιστάσεις που εκφράζουν τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου.

Οι φασίστες δεν είναι παρά οι απεργασπάστες των κοινωνικών κινήματων, αυτός είναι ο μόνος τους ρόλος. Πίσω από τη Χρυσή Αυγή βρίσκεται το παρακράτος και η ίδια η αστική τάξη. Δεν είναι τυχαίο που σε μια Ελλάδα της ανεργίας, της πείνας, των μαζικών κατά χιλιάδες αυτοκτονιών λόγω της κοινωνικής αποσύνθεσης, σε κάθε κινητοποίηση, σε κάθε διαδήλωση, αυτοί οι μεγάλοι «επαναστάτες» ενάντια στην κοινωνική διαφθορά και εκφυλισμένη εξουσία, όπως τους αρέσει να παρουσιάζονται, βρέθηκαν πάντα απέναντι από το κίνημα. Αυτοί είναι και πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο που το εργατικό κίνημα αντιμετωπίζει τους διασπαστές των απεργιών του.

Τους φασίστες μπορεί να τους αντιμετωπίσει μόνο το κίνημα, το οργανωμένο εργατικό κίνημα. Ούτε η δικαιοσύνη, ούτε τα δικαστήρια μπορούν να τους αντιμετωπίσουν. Μπορεί να φυλακιστούν και να στερηθούν τα πολιτι-

κά τους δικαιώματα κάποια από τα ηγετικά τους στελέχη, αλλά οι κοινωνικές συνθήκες και η πολιτική που γεννά τον φασισμό είναι εκεί.

Δεν μπορεί να υπάρξει άλλη πορεία από την κοινή δράση των κομμάτων της Αριστεράς τουλάχιστον, μαζί με τα συνδικάτα, για αποτελεσματική αντιμετώπιση του φασισμού. Που στα σίγουρα δεν

θα μπορούσε να περιοριστεί μόνο στην κοινή δράση κάτω στους δρόμους, αλλά θα πρέπει να επεκταθεί και σε πρόγραμμα που να μπορεί να δώσει διέξοδο στην εξαθλίωση στην οποία η κρίση του συστήματος θα καταδικάζει ολοένα και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού, εκτρέφοντας έτσι το φασιστικό φαινόμενο.

Σ. Β.

Άκου φασιστάκο...

Του Άρη Χατζηστεφάνου

Οι παλιοί αποικιοκράτες συνήθιζαν να κρεμάνε τα κεφάλια των θηραμάτων τους στο σαλόνι του σπιτιού τους. Οι δωσίλογοι συνεργάτες των Γερμανών κυκλοφορούσαν με τα κομμένα κεφάλια των Ελλήνων αντιστασιακών από χωριό σε χωριό.

Ο Θέμος Αναστασιάδης «κρέμασε» το πτώμα του Παύλου Φύσσα στο εξώφυλλο του Πρώτου Θέματος.

Την περίμενε για καιρό αυτή τη ημέρα. Από τότε που έστηνε ψεύτικα ρεπορτάζ, για να παρουσιάσει τους δολοφόνους του Μιχαηλιάκου σαν καλά παιδιά που βοηθάνε τις γιαγιούλες να παίρνουν χρήματα από το ΑΤΜ. Από τότε που έριξε όλο το βάρος της εκπομπής του για να εξανθρωπίσει τον Καιάδα.

Και πιο παλιά. Όταν προσποιούνταν τον αναλυτή στις σελίδες του Βήματος, καταχειροκροτούμενος από τους αυλικούς του Λαμπράκη. Και ακόμη πιο παλιά, όταν έφτυνε τα ηλίθια, ρατσιστικά ανέκδοτά του στην πίσω σελίδα της Ελευθεροτυπίας. Δεν τον έδιωχνε τότε ο διευθυντής της. Πούλαγε φύλλα πάνω στα πτώματα των Αλβανών που πέθαιναν από ρατσιστικές επιθέσεις και εργατικά ατυχήματα στα εργοτάξια των ολυμπιακών αγώνων. Η πρώτη σελίδα έγραφε «Αθήναζε» και η τελευταία «Μαύρη Τρύπα».

Και όλο κάτι αντιφασιστικά «τσογλάνια» να του πετάνε γιαούρτια. Ήξερε όμως ότι μια ημέρα θα έπαιρνε την εκδίκησή του. Θα έβαζε πρωτοσέλιδο το πτώμα ενός από αυτούς που τον ταπείνωναν με τη λεβεντιά τους σε κάθε τους βήμα. Τους μικρούς

ανώνυμους ήρωες που έφτυναν τον πολιτισμό του. Που σιχαίνονταν όλους όσοι πέρασαν από τις εκπομπές του.

Ο Θέμος Αναστασιάδης βέβαια δεν είναι ένας τόσο διαφορετικός Έλληνας. Είναι το πρόσωπο μιας υπαρκτής Ελλάδας. Αυτής που ψήφισε Χρυσή Αυγή. Της Ελλάδας που δεν ταυτίστηκε ποτέ με τον Προμηθέα αλλά με το Κράτος και τη Βία, που έδεσαν το σώμα του Τιτάνα στον Καύκασο. Της Ελλάδας που έβγαλε τον Εφιάλτη αλλά και τον Κοτζαμάνη, τον Τσολάκογλου αλλά και τον Μπάμπαλη – είναι η φάρσα μιας ιστορίας που επαναλαμβάνεται.

Και η εφημερίδα του, όμως, δεν είναι μια τυχαία εφημερίδα. Εδώ και χρόνια ύφαινε κάθε βδομάδα τον ιστό του life-style ναζισμού στην Ελλάδα, πάντα με την εβδομαδιαία συνδρομή των αναγνωστών της. Με μερικά ευρώ μπορούσες να εξασφαλίσεις ότι το νεοναζιστικό παραλήρημα θα συνεχιζόταν και την επόμενη εβδομάδα. Και πάνω από 100.000 συμπολίτες μας το έκαναν κάθε εβδομάδα. Την πλήρωσαν ακριβά αυτή τη δολοφονία και τη δικαιούνται.

Και ο τίτλος τους δικαιώνει: Δεν ξεχνώ τον φασισμό. Δεν τον ξέχασαν ποτέ. Ήταν πάντα μέσα τους. Μόνο που πρέπει να θυμάστε ότι οι φωτογραφίες που γράφουν ιστορία είναι πολλές. Υπάρχουν φωτογραφίες από το πτώμα του Παύλου Φύσσα, και του Άρη Βελουχιώτη και του Τσε Γκεβάρα. Υπάρχει όμως και η φωτογραφία του Μουσολίνι κρεμασμένου ανάποδα στο Μιλάνο.

Πηγή: info-war.gr

